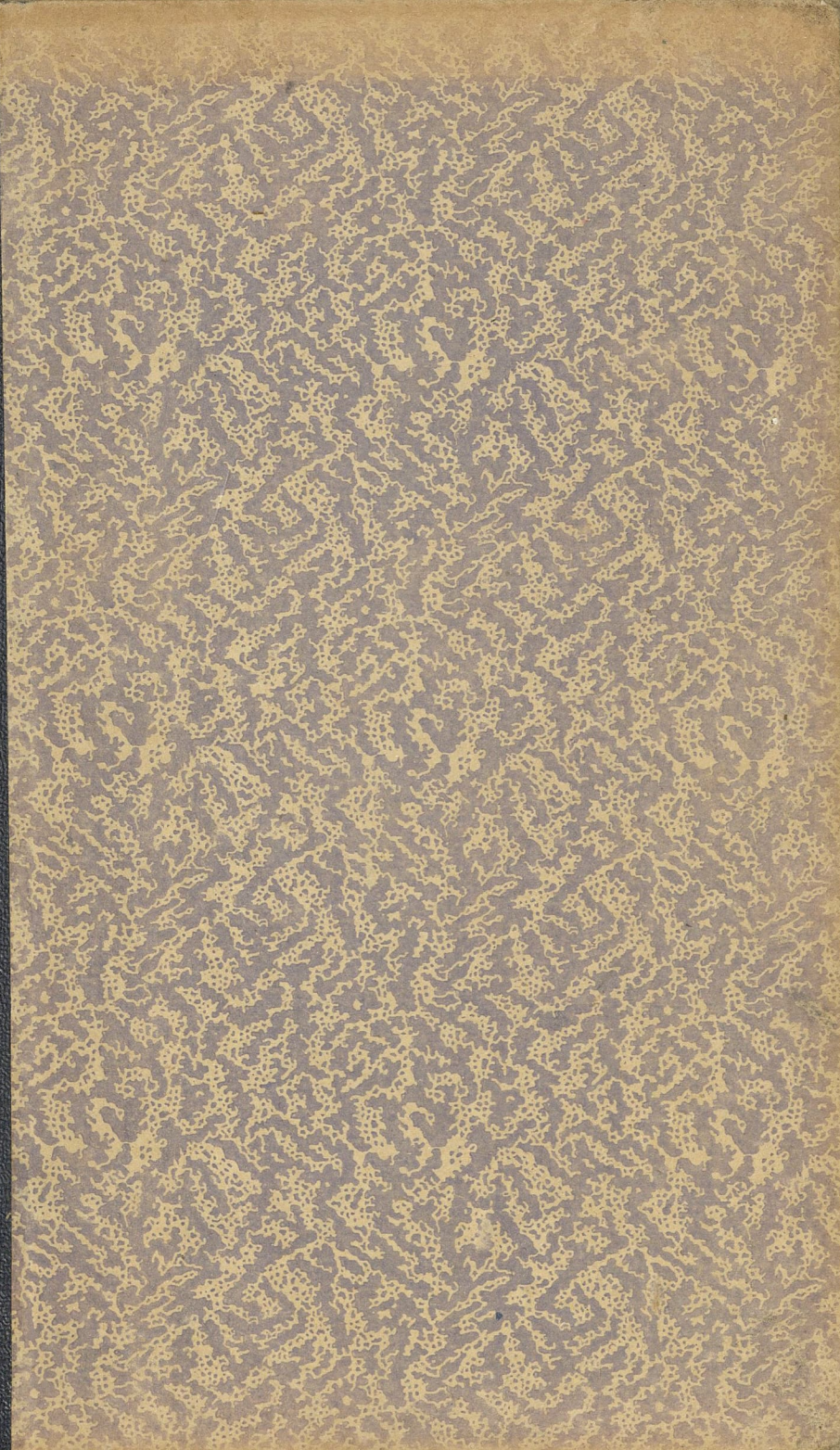
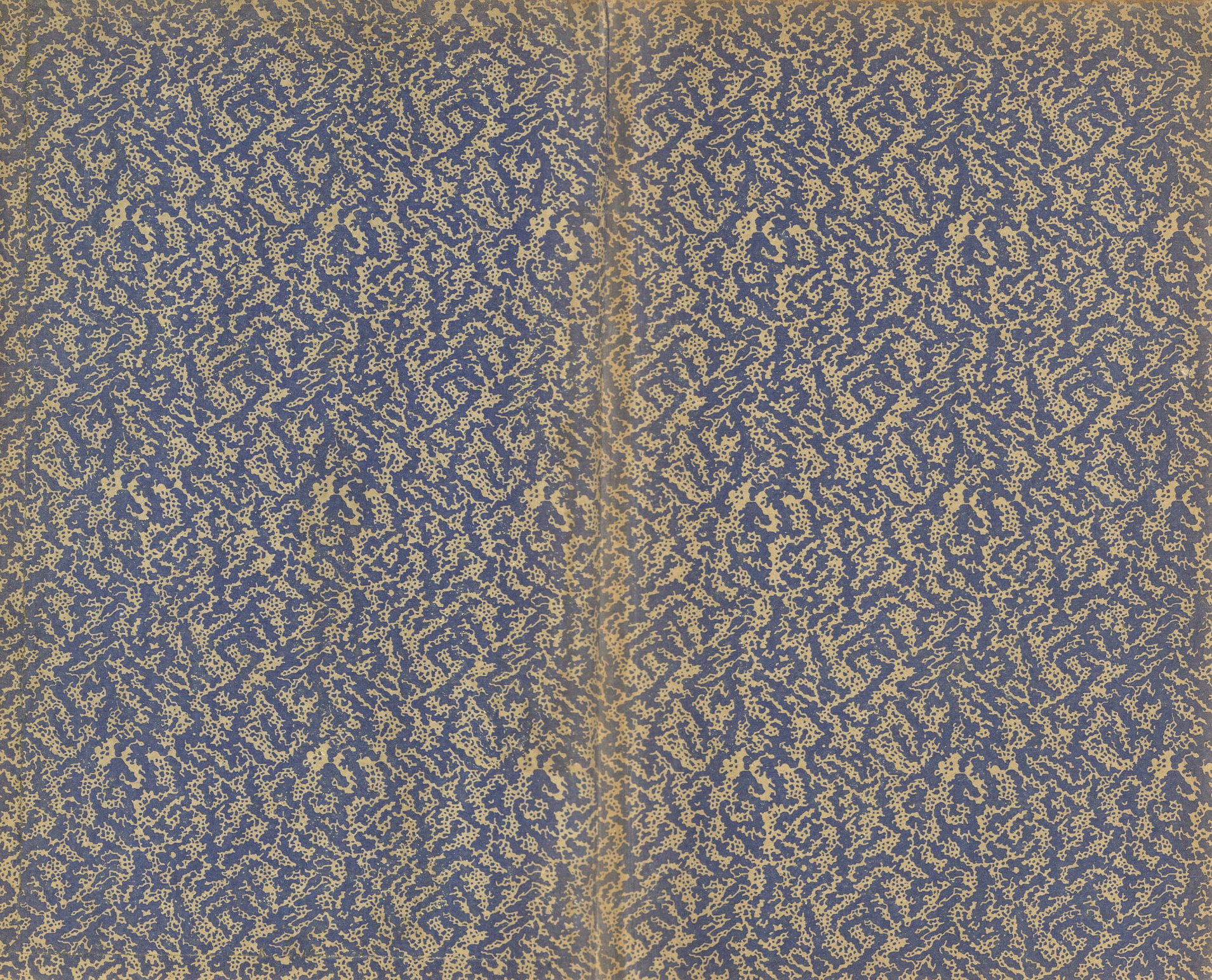

1
2

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΑΙΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ

2' 447
77

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
Κ. ΒΑΡΝΑΛΗ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθ. 2, 67

~~ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθ. 2, 187~~

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Π.Ε.Κ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθ. 3 / 502

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΞΗ

1912

12 - May - 1921
Paris 8. 9

Dear Sir,
I have just arrived here from Greece bearing
a letter kindly from Mr. Kelvin, a particular
friend of yours who kindly introduces
me to you. - The purpose of my trip
to this country is obtaining some informa-
tion about farming and horse breeding
here. - Would you kindly appoint
an interview at your convenience,
when I may hand you the said
letter and be honored with your
acquaintance.

Ευχαριστώ πολύ εὐχαρίστων ἐξ ἐγγράφου

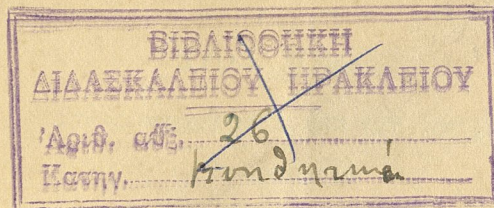
Dear Mr. Anastasiadis
I was very glad to receive your note informing me of
your arrival here your acquaintance with my
dear friend Kelvin and the purpose of your
trip here. - I should be very pleased
if you would kindly lunch with me at my
club - 5 Boulevard des Capucines -
Paris - tomorrow, when we can discuss
the subjects that interest you?
I should be much pleased to meet
you at my office, Boulevard des Capucines
52 Boulevard - tomorrow morning
at eight o'clock.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Μετὰ τὸν χαμὸ τοῦ Ἀχιλλῆα οἱ ἥρωες τῆς Τροίας φιλοτιμή-
θησαν ποῖος θὰ λογισθῆ ἀξιώτερος νὰ λάβῃ τὰ ὅπλα του. Κι' ἀπὸ
τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Ὀδυσσεά, ποὺ ξεχωρίζανε σὲ ὅλους, τᾶλαβε
ὁ δεύτερος. Ὁ Αἴαντας χολιασμένος πῶς τὸν ἀδίκησαν, παίρνει
τὴ νύχτα τὸ σπαθὶ του νὰ σκοτώσῃ τοὺς δυὸ Ἀτρεΐδες καὶ ὅποιον
ἄλλον ἀρχηγὸ τύχαινε. Ἡ Ἀθηνᾶ ὅμως τὸν τρελλαίνει γιὰ νὰ
τὸν παραστράτῃ ἀπὸ τὸ σκοπὸ του καὶ τότε ρίχνει στὰ κοπά-
δια τοῦ στρατοῦ, ποὺ πέρνοντάς τα γιὰ τοὺς ὀχτροὺς του κόβει
ἕσα μπορεῖ. Ὄταν συνεφέρνεται, ρέβει ἀπὸ τὸ ντρόπιασμα καὶ
σκοτώνεται. Οἱ Ἀτρεΐδες ὅμως θέλουν νὰ τὸν ἀφήσουν ἄθαφτο
γιὰ ἐκδίκηση, μὰ παρεμβαίνοντας ὁ Ὀδυσσεάς ἀποδίδει δικαιο-
σύνη καὶ τιμὴ καὶ ταφὴ στὸν ἀσύγκριτο ἥρωα.

Ἡ τραγωδία θαυμάζεται ὡς μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες τοῦ Σο-
φοκλή· ἰδίως ὁ μονόλογος τοῦ Αἴαντα θεωρεῖται κλασσικὸ ὑπό-
δειγμα πάθους.

Handwritten signature in purple ink.

47
7

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΑΙΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΘΗΝΑ
ΟΔΥΣΣΕΥΣ
ΑΙΑΣ
ΧΟΡΟΣ
ΤΕΚΜΗΣΣΑ
ΑΓΓΕΛΟΣ
ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Α'
ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Β'
ΤΕΥΚΡΟΣ
ΜΕΝΕΛΑΟΣ
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

ΑΘΗΝΑ

Πάντα σὲ βλέπω, ὦ γυιὲ τοῦ Λαέρτη, τῶν ὀχτροῶν σου
νὰ προσπαθῆς κανένα δόλο νὰ προλάβῃς.¹
καὶ στὶς σκληρὲς τὶς ναυτικὲς τοῦ Αἴαντα τώρα,
πῶχουν τὴν πιὸ ἀκρινὴ σειρά, σιμὰ σὲ βλέπω
ἀπὸ καιρὸ νὰ κυνηγᾷς καὶ νὰ ξετάζῃς
τὰ χιάρια τὰ νιοχάραχτά του, νὰ ἰδῆς εἴτε
εἶναι τος μέσα εἴτ' ὄχι. Καὶ καλά σὲ βγάζει
ἡ φέρμα σου σὰν σκύλλας, ποὺ μυρίζεται ἄξια.
Γιατί 'ναι λίγος καιρὸς ποῦναι μέσα, ἰδρῶτα
στάζοντας ἀπ' τὴν κεφαλὴ κ' αἶμ' ἀπ' τὰ χέρια
τὰ ρονικά. Κι' ἀπὸ τὴ θύρα νὰ βιγλίζῃς
σκοπὸ δὲν ἔχει πιά, μὰ πὲς μου γιατί πῆρες

1) Οἱ δύο πρῶτοι στίχοι, ἂν δώσουμε πιὸ λεύτερη σημασία στὶς λέξεις,
μποροῦν νὰ μεταφραστοῦν κ' ἔτσι:

Πάντα σὲ βλέπω, ὦ γυιὲ τοῦ Λαέρτη, στοὺς ὀχτροὺς σου
νὰ θέλῃς κάτι ξαφνικὸ κακὸ νὰ κάνῃς.

τέτοια φροντίδα, ἀπ' τὴν ποῦ ξέρει γιὰ νὰ μάθῃς-

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

ᾠ μίλημα τῆς Ἀθηναῖς, πιὸ ἀγαπητῆς μου
ἀπ' τοὺς θεοὺς, πόσο, κι' ἂν ἄφαντ' εἶσαι, ἀκούω
τῆ φωνή σου εὐκολογνώριστη καὶ τῆ νοιώθω
σὰν σάλπιγγας τυρρηνικῆς καὶ χαλκοστόμας!
Καὶ τώρα μὲ κατάλαβες, πὼς γι' ἄντρα δυχτρό μου,
τὸν Αἴαντα τὸν ἀσπιδοφόρο, κυκλοφέρνω·
γιατὶ αὐτουνοῦ κι' ὄχι ἀλλουνοῦ τὸν τορὸ πέρνω.
Γιατὶ ἔργον ἄσχεφτο τῆ νύχτ' αὐτὴ μᾶς ἔχει
σκαρώσει, ἂν βέβαια τῶκαμε· τίποτε ἀκόμα
σωστὸ δὲν ξέρουμε κ' ἡ γνώμη μας πλανιέται·
κι' ἀνάλαβα ἐγὼ μοναχὸς μου αὐτὸν τὸν κόπο.
Δηλαδή μόλις βρήκαμε ὅλα τὰ κοπάδια,
λεῖα τοῦ πολέμου, χαλασμένα καὶ σφαγμένα
μὲ χέρι ἀνθρώπου ἀντάμα μὲ τοὺς φύλακές τους.
Τὸ φταιξίμ' ὁ καθένας μας σ' αὐτὸν τὸ ρίχνει.
Κι' ἕνας, ποῦ ὁ ἴδιος μὲ τὰ μάτια του τὸν εἶδε
μ' ἕνα νιοστάλαχτο σπαθὶ νὰ πηδάῃ μόνος
στὸν κάμπο, μοῦ τὸ πρόφταξε καὶ μοῦ τὸ λέγει·
κ' εὐθύς ἐγὼ τρέχω κατόπι του κι' ἄλλα τὰ νοιώθω
καὶ γιὰ πολλὰ ἀπορῶ, γιατί δὲν ἔχω ποῦθε
νὰ μάθω: Καὶ στὴν ὥραν ἔφτασες· τί σὲ ὅλα
τὰ πρὶν καὶ τὰ κατοπινὰ σένα ὁδηγῶ ἔχω.

ΑΘΗΝΑ

ᾠ! τῶξερα, Ὀδυσσεά, κι' ἀπὸ καιρὸ ἐξω βγήκα
πρόθυμος φύλακὰς σου στὸ κυνήγι ἐταῦτα.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Λοιπὸν ὁ κόπος μου, ὦ θεά, δὲν πάει χαμένος;

ΑΘΗΝΑ

Ὅχι, γιατί εἶναι αὐτὰ δουλιές ὀλοδικές του.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ἀλλὰ γιατί ἀπλωσε κακόσκεφτο ἔτσι χέρι;

ΑΘΗΝΑ

Βαρουχολιάστηχε γιὰ τὰ ὅπλα τοῦ Ἀχιλλέα.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ἀλλὰ γιατί ἔκανε βεμούλα στὰ κοπάδια;

ΑΘΗΝΑ

Θάρρειε πὼς ἔβαφε στὸ αἷμα σας τὰ χέρια.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ἦταν λοιπὸν γιὰ τοὺς Ἀργεῖους αὐτὴ ἡ βουλή του;

ΑΘΗΝΑ

Καὶ θὰ πετύχαινε, ἂν ἐγὼ παραμελοῦσα.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Καὶ μὲ τί τόλμη καὶ κουράγιο τῆς ψυχῆς του;

ΑΘΗΝΑ

Νύχτα μὲ δόλ' ὠρμητ' ἐνάντια σας μονάχος.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Τῶντι μᾶς σίμωσε κ' ἔφτασεν ὡς τὴν ἄκρη;¹

ΑΘΗΝΑ

Καὶ μάλιστα ὡς τῶν στρατηγῶν τῶν δύο τίς πύλες.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Καὶ πὼς τὸ χέρι ἐκράτητε, ποῦ δίψαιε φόνο;

1) Δηλαδή ἔφτασεν ἕως τὴν ἄκρη τῶν σκηνῶν μας;

ΑΘΗΝΑ

Ἐγὼ τὸν μπόδισα, στὰ μάτια ρίχνοντάς του
 βαρυὰ θολούρα, ἀπ' τὴν ὀλέθρι' αὐτὴ χαρὰ του
 καὶ τότε πλάνεσα στὶς στάνες τῶν προβάτων
 καὶ στὰ κοπάδια, ποῦ ὄντας τοῦ πολέμου λεία
 ἀνάκατη κι' ἀμοίραττη τήνε φυλάγαν
 οἱ γελαδάρηδες· καὶ πέφτοντάς τους μέσα
 κυκλοχτυπώντας πολλῶν ζώων ἕκανε φόνο·
 κι' ἄλλοτες θάρρειε πὼς τοὺς δυὸ Ἀτρεΐδες κρατώντας
 τοὺς σκότωνε μὲ τὸ ἴδιο χέρι κι' ἄλλοτε ἄλλον
 ἀπὸ τοὺς στρατηγούς ἀπάνω του ριγμένους.
 Κ' ἐγὼ γεμάτον ἀπὸ τῆς τρέλλας τὴν ἀρρώστεια
 τὸν ἔσπρωχνα, τὸν ἔμπλεχα σὲ ἄσκημα δίχτυα.
 Κι' ἀφοῦ ἀπὸ τὸ θανατικὸ ἀπέκαμε τοῦτο,
 μὲ σκοινιά δένοντας μαζί ὅσα βώδια μείναν
 κι' ὅλα τάρνια τάφερε μὲς τὴν κατοικιά του
 μὲ τὴν ιδέα πὼς ἦτανε ἄνθρωποι κι' ὄχτροί του
 κι' ὄχι κερατοφόρων ζώων πολὺ κυνήγι,
 καὶ τώρα μέσα τὰ χτυπάει μαζί δεμένα.
 Κι' ὀλοφάνερη τὴν τρέλλα του θὰ σοῦ δείξω
 γιὰ νὰ τὴν πῆς, ὅταν τὴ δῆς, σὲ ὄλους τοὺς ἄλλους.
 Καὶ στάσου θαρρετὰ καὶ δίχως νὰ προσμένης
 τίποτε συφορά, γιὰτὶ ἐγὼ τῶν ματιῶν του
 τὸ χαλασμένο φῶς νὰ ἰδῆ σε θὰ μποδίσω.
 Αἰ σύ, ποῦ δένεις τῶν αἰχμάλωτων τὰ χέρια
 μὲ τὰ σκοινιά, σὲ κράζω ἐδῶ νάρθηξ σὲ μένα!
 Σένα τὸν Αἴαντα λέω! ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι σου ἔβγα!

ΟΛΥΣΣΕΥΣ

Τί κάνεις, ὦ Ἀθηναῖ; μὴ, μὴ τὸν κράζης ἔξω!

ΑΘΗΝΑ

Σώπασε ἐσὺ κι' ἀπόδιωξε τὸ φόβο ἐτοῦτο!

ΟΛΥΣΣΕΥΣ

Μὴ γιὰ ὄνομα τῶν θεῶν, κάλλιο νᾶναι μέσα.

ΑΘΗΝΑ

Γιὰ νὰ μὴ γένῃ τί; δὲν ἦταν πάντα ὁ ἴδιος;

ΟΛΥΣΣΕΥΣ

Καὶ πρῶτα ἐχθρός μου ἦτανε καὶ τώρα ἀκόμα.

ΑΘΗΝΑ

Τὸ γέλοιο εἰς βάρος τῶν ἐχθρῶν γλυκὸ δὲν εἶναι;

ΟΛΥΣΣΕΥΣ

Μένα μοῦ φτάνει μὲς στὸ σπίτι του νὰ μένη.

ΑΘΗΝΑ

Δὲ σοῦ βαστᾶ ὀλοφάνερα τρελλὸ νὰ ἰδῆς τον;

ΟΛΥΣΣΕΥΣ

Δὲ θὰ τὸν ἔφευγα ἀπὸ φόβο, ἂν σωστός ἦταν.

ΑΘΗΝΑ

Οὔτε καὶ τώρα θὰ σὲ ἰδῆ, ὅταν τὸν σιμώσης.

ΟΛΥΣΣΕΥΣ

Καὶ πῶς, ἂν πάντοτες μὲ τὰ ἴδια μάτια βλέπει;

ΑΘΗΝΑ

Θὰ τοῦ θολώσω ἐγὼ τὰ μάτια του κι' ἄς βλέπουν!

ΟΛΥΣΣΕΥΣ

Μπορεῖ τὸ πᾶν νὰ γίνῃ, ἂν θεὸς τὸ μαστορεύῃ. 3

ΑΘΗΝΑ

Στάσου λοιπὸν σιωπώντας κι' ὅπως εἶσαι μένε!

ΟΛΥΣΣΕΥΣ

Θὰ μένω· ἀλλ' ἤθελα νὰ τύχαινα μακρυὰ του.

ΑΘΗΝΑ

Αι! σὺ Αἴαντα, δεύτερη φορά σὲ κράζω τώρα.
Τί τόσο λίγο γιὰ τὴ σύμμαχη σὲ νοιάζει;

ΑΙΑΣ

Χαίρε, Ἀθηνᾶ, χαίρε ἀπ' τὸ Δία σὺ γεννημένη,
σὲ ὦρα καλὴ ἔφτασες· καὶ θὰ σὲ στεφανώσω
μὲ χρυσᾶ λάφυρα γιὰ τοῦτο τὸ κυνήγι!

ΑΘΗΝΑ

Ἐμίλησες σωστά· ὅμως πὲς μου τὸ σπαθί σου
τῶνα ἀφθονὰ μὲς τὸ αἷμα τῶν Ἀργείων;

ΑΙΑΣ

Παινεσιὰ θάτανε, ἂν τὸ πῶ, ὅμως δὲν τάρνιέμαι.

ΑΘΗΝΑ

Κι' ἀρμάτωσες τὸ χέρι ἐνάντια στοὺς Ἀτρεΐδες;

ΑΙΑΣ

Ποῦ ἄλλοτε πιά τὸν Αἴαντα δὲν θέλει ἀτιμάσουν!

ΑΘΗΝΑ

Πεθάναν, ὅπως ἀπὸ σὲ καταλαβαίνω.

ΑΙΑΣ

Τάρματα τώρα ἄς μοῦ τὰ πάρουν πεθαμένοι!

ΑΘΗΝΑ

Καλά! τί γίνεται λοιπὸν ὁ γιὸς τοῦ Λαέρτη,
τί τύχη ἐπῆρε; ἢ μήπως σοῦ ἔχει αὐτὸς ξεφύγει;

ΑΙΑΣ

Γιὰ τὸν παλιάνθρωπον αὐτὸν ῥωτᾶς με ποῦναι;

ΑΘΗΝΑ

Ναί! τὸν Ὀδυσσεά ἐννοῶ, τὸν ἀντίμαχό σου.

ΑΙΑΣ

Γλυκύτατος, ὦ δέσποινα, σκλάβος μου μέσα
κάθεται· ἀκόμα ἐγὼ δὲν θέλω ν' ἀποθάνη.

ΑΘΗΝΑ

Πρὶν κάνης τί; ἢ ἀφοῦ τί πλιότερο κερδήσης;

ΑΙΑΣ

Ὅχι πρὶν ἀπ' τῆς στέγης μου δετὸς τὸ στύλο...

ΑΘΗΝΑ

ὦ! τί λοιπὸν τοῦ δύστυχου κακὸ θὰ κάνης;

ΑΙΑΣ

μὲ τὸ καμτσίκι μου τοῦ τρέξι ἀίμ' ἀπ' τὴν πλάτη.

ΑΘΗΝΑ

ὦ! μὴ λοιπὸν τὸ δύστυχον τὸν δείρης ἔτσι!

ΑΙΑΣ

Ὅσο γιὰ τᾶλλα δὲ χαλνῶ σου ἐγὼ τὴ γνώμη·¹
μὰ κείνος τέτοια, ὄχι ἄλλη ἐκδίκτηση, θὰ λάβῃ!

ΑΘΗΝΑ

Λοιπὸν ἀφοῦ εὐχαρίστησέ σου νὰ τὸ κάνης,
κάνε το, κι' ὅ,τι ἔχεις στὸ νοῦ σου μὴν τὸ ἀφήνης!

ΑΙΑΣ

Πάγω γι' αὐτό· κ' ἐπιθυμῶ ἀπὸ σένα, τέτοια
σὺ νὰ μοῦ παραστέκεσαι σύμμαχη πάντα.

1) Ἐν τῷ στίχῳ δώσομε σημασίαν παροιμιακὴν, ὅπως συνειθίζεται, τότε·
θὰ μεταφρασθῇ:

Ὅσο γιὰ τᾶλλα ἐγὼ, Ἀθηνᾶ, δὲ σὲ λογιᾶζω!

ΑΘΗΝΑ

Βλέπεις τῶν θεῶν πόσ' εἶναι ἡ δύναμη, Ὀδυσσεΐα;
 Ποιός βρέθηκε ποτὲ ἀπ' αὐτὸν πιὸ μυαλωμένος
 ἢ ἀξιωτέρος του τὰ χρειαζόμενα νὰ κάμνη;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Δὲν ξέρω ἐγὼ κανέναν· κι' ὅμως τὸν λυπᾶμαι
 δύστυχον τόσο, ἂν καὶ μοῦ θέλη τὸ κακό μου,
 γιατί σὲ συμφορὰ κακῆ δέθηκε, δίχως
 νὰ συλλογιέμαι γι' αὐτὸν πιότερο ἀπὸ μένα·
 γιατί ὅσοι ζοῦμε, βλέπω, ὅτι δὲν εἶμαστε ἄλλο
 τίποτε ἀπὸ φαντάσματα καὶ κούφιον ἦσκιο.

ΑΘΗΝΑ

Τὰ τέτοια λοιπὸν βλέποντας μὴν πῆς κανένα
 λόγον περήφανο ποτὲ στοὺς θεοὺς ἐνάντια,
 μήτε νὰ καυχῆθῃς, ἂν προσπερνᾷς κανένα
 σὲ χειροῦ δύναμ' ἢ σὲ πλούτου ἀπειροῦ πλήθος.
 Γιατί μιὰ μέρα μόνο γέρνει καὶ σηκώνει
 πίσω τὰνθρώπινα ὄλα· κ' οἱ θεοὶ ἀγαπᾶνε
 τοὺς φρόνιμους καὶ τοὺς κακοὺς βαρῶς μισοῦνε.

ΧΟΡΟΣ

ὦ γιγιὲ τοῦ Τελαμῶνα, ποὺ ἔχεις
 τῆς Σαλαμίνας τῆς νερόκλειστης
 τὴν ἀκροθάλασση τῆ χώρα,
 μαζί σου χαίρομαι, ὅταν χαίρεται·
 ἀλλ' ὅταν χτύπημα τοῦ Διὸς
 ἢ βαρυὸς λόγος καὶ κακόβουλος
 σὲ φορτωθῇ ἀπ' τοὺς Δαναοὺς,
 τὰ χάνω ὀλότελα καὶ τρέμω

σὰν μάτι περιστέρας φτερωτῆς.

Ἔτσι τὴν περασμένη νύχτα
 μεγάλο κατηγόριας σούσουρο
 κατέχει μας, ὅτι στὸν κάμπο,
 ποὺ χαίρονταί τον τάτια, μπαίνοντας
 χάλασες τὰ κοπάδια τῶν Δαναῶν
 κι' ὅση ἄλλη κονταροπαρμένη
 λεία ἔμεινε, σκοτώνοντάς την
 μὲ λαμπερὸ σίδηρο!

Τέτοιο βουητὸ πλάθοντας λόγων
 σὲ ὄλων ταῦτιά ὁ Ὀδυσσεΐας τὸ φέρνει
 καὶ πολὺ πιστεύεται· τί λέγει
 γιὰ σένα τώρα εὐκολοπίστευτα,
 κι' ὁ κάθε ποὺ τὰκούγει, χαίρεται
 πιότερο ἀπὸ τὸν ποὺ τὰ λέγει
 παίρνοντας θάρρος ἀπ' τὰ πάθη σου.
 Γιατί ὅταν τοὺς τρανοὺς κακολογῆς
 δὲ θ' ἀποτύχῃς· μὰ ἂν ἐνάντια μου
 πῆς ὁμοία, δὲ θὰ σὲ πιστέψουν·
 γιατί τὸ δυνατὸ ἀκλουθαί ὁ φθόνος!

μὰ δίχως τοὺς μεγάλους οἱ μικροὶ
 δὲν εἶναι στέριο πύργου ὀχύρωμα·
 γιατί μὲ τοὺς μεγάλους ὁ μικρὸς
 κι' ὁ τρανὸς μὲ τοὺς μικρότερους
 τέλεια μποροῦνε νὰ προκόβουν.
 Μὰ τοὺς μωροὺς δὲν εἶναι βολετὸ
 τὰ τέτοια νὰ τοὺς τὰ μαθαίνει.
 Ἄχ! ἀπὸ τέτοιους λογοσέρνεσαι
 καὶ τίποτ' ἐμεῖς δὲν μποροῦμε

χωρίς ἐσένα, ὦ βασιλιά μας.
 Τώρα, πού ξέφυγαν τὸ μάτι σου,
 θορυβοῦν σάν πουλιῶν κοπάδια·
 μὰ ἐσένα τὸ μεγάλο γιούπα
 φοβούμενοι, ἂν ξάφνου φανῆς,
 βουβοὶ θεὸ νὰ ζαρώσουν κι' ἄφωνοι!

Μήπως ἡ βοῖδολάτισσ' Ἄρτεμη,¹
 τοῦ Διὸς ἡ κόρη, — ὦ κακιά φήμη,
 ὦ τῆς ντροπῆς μου ἐσὺ γεννήτρα! —
 σ' ἔρριξε στὰ κοινὰ² κοπάδια
 τῶν γελαδιῶν, γιατί δὲν πῆρε
 κάποιας σου νίκης τὸν καρπὸ
 εἴτε γιατί δὲν ἐτιμήθηκε
 μὲ δῶρ' ἀπ' τὰ ἐνδοξά σου λάφυρα
 ἢ ἀπὸ λαφοκυνήγι σου;
 Ἢ μήπως τάχα ὁ χαλκοθώρακας
 ὁ Ἐνυάλιος θυμωμένος
 γιὰ κάποια συμμαχία σου σ' ἐδικιήθηκε
 μὲ δόλους του νυχτερινούς;
 Γιατί ποτὲς ὁ νοῦς σου τόσο
 δὲ θάστριβεν, ὦ γιγιέ τοῦ Τελαμῶνα,
 πού στὰ κοπάδια νὰ ριχτῆς·
 ἔπρεπε νάρθ' ἢ τρέλλα σου

1) Ἡ ταυροπόλος Ἄρτεμις.

2) Τὰ κοπάδια, ἡ λεία, λέγονται κοινὰ στὸ δράμα, γιατί δὲν ἦσαν μοιρασμένα ἀκόμη.

ἀπὸ θεοῦ· μὰ εἴθε νὰ διώξῃ
 ὁ Δίας κι' ὁ Φοῖβος τῶν Ἀργείων
 τὴν καταλαλιάν! Ἄν ὅμως
 μὲ τρόπο λόγια σπέρνοντας
 ἀπατοῦν οἱ μεγάλοι βασιλιάδες¹
 κι' ὁ πού εἶναι ἀπὸ τὴν ἄσωτη γενιά
 τοῦ Σίσυφου,² ἄχ! ἀφέντη μας
 μὴ πιά στις ἀκροθάλασσες
 σκηγὲς τὸ βλέμμα σου ἔχοντας
 δεχτῆς αὐτὸ τὸ κακὸν τάκουσμα.
 Μὰ σήκω ἀπ' τὸ θρονί σου πιά,
 ὅπου μ' ἀγωνία μακρόχρονη
 κι' ἀνεργη στηρίζεσαι ἔτσι αὐξαινόντας
 τὴ συμφορὰ τὴν οὐρανόσταλτη.
 Καὶ τῶν ἐχθρῶν σου ἡ κατηγορία
 ἀτάραχη ξαπλώνεται
 στοὺς λόγγους τοὺς πολυάνεμους.
 ἐνῶ ὅλοι τους χασκογελᾶν
 μὲ φαρμακεμένες γλώσσες·
 κ' ἐμένα ἡ λύπη μὲ πλακώνει!

ΤΕΚΜΗΣΙΑ

Τοῦ καρabiοῦ τοῦ Αἰαντα βοηθοί,³
 τῶν ἀτόφρων Ἐρεχθειδῶν
 γενιά, τί κλάματα ἔχουμε
 οἱ πού νοιαζόμαστε μακρυάθε

1) Οἱ δύο Ἀτρεΐδες.

2) Ὁ Ὀδυσσεύς.

3) Νεότες.

για τὸ σπίτι τοῦ Τελαμόνα !
 Γιατὶ κοιίεται ὁ Αἴαντας τώρα
 ὁ μέγας, φοβερὸς καὶ δυνατόσωμος
 ἄρρωστημένος
 ἀπὸ μιὰ ἀντάρρα θολερή.

ΧΟΡΟΣ

Σὲ τι κακὸν ἢ νύχτα τούτη
 τὴν πρωτινὴ ἀλλάξε γαλήνη;
 ὦ κόρη τοῦ Φρύγου Τελεύπαντα,
 πές μας ἐσύ, πὺ πολεμόπαρτην
 τοῦ κρεββατιοῦ του σ' ἔχει
 συντρόφια ὁ πολεμάρχος ὁ Αἴαντας·
 καὶ θὰ μᾶς τὸ ξηγήσῃς ξέροντας.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

ὦ, πῶς νὰ εἰπῶ λόγον ἀνείπωτο ;
 Θὰ μάθῃς συφορὰν, ἴσα μὲ θάνατο !
 Παρμένος ἀπὸ τρέλλα ὁ δοξασμένος μας
 Αἴαντας τὴ νύχτ' αὐτὴ χαλάστηκε !
 Μπορεῖς νὰ ἰδῆς μὲς τὴ σκηνὴ του
 σφαχτὰ καταχεριασμένα
 κι' ὀλαίματα, θύματα ἐκεινοῦ.

ΧΟΡΟΣ

ὦ ! τί μαντάτο μᾶς φανέρωσες
 γιὰ τὸ λαμπρὸν ἄντρ' ἀνεβάσταγο
 κι' ὀλότελ' ἀναπόφρευγον, ἀπ' τοὺς μεγάλους
 τοὺς Δαναοὺς λεγόμενον *ἀγαμέμνων ἀχιλλεύς*
 καὶ πὺ τρανὸ τὸ αὐξαίν' ἢ φήμη!

Ἄχ ! τὰ κατοπινὰ φοβᾶμαι.
 Θὰ μᾶς πεθάνῃ πιά ὀλοφάνερα,
 ἀφοῦ μὲ παραστρατισμένο
 χέρι καὶ μὲ σπαθὶ σκότωσε ἀλύπητα
 βοσκήματα μαζί κι' ἀλογολάτες !

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

ὦ μὲ ἀπὸ κεῖ, ἀπὸ κεῖ
 μᾶς ἦρθε, τὸ δεμένο σέρνοντας
 κοπάδι, πὺ ἀλλὰ του στὸ χῶμα
 τᾶσφαξε μέσα κι' ἀλλὰ τᾶσκισε
 σὲ δυὸ πλευροσπαθίζοντάς τα.
 Καὶ ἀφοῦ ξεχώρισε δυὸ ἀσπρόποδα
 κριάρια, κεφαλὴ καὶ γλῶσσα
 τοῦ ἐνὸς θερίζοντας πετάει
 καὶ τὸ ἄλλο δένοντάς το ὀρθὸ
 σὲ μιὰ κολόννα
 καὶ παίρνοντας μεγάλα ἀλόγων
 λουριά, ἔτσι μὲ διπλὸ βουερὸ
 καμουτσὶ τὸ δέρνει,
 ἄσκημα λόγια βλαστημώντας,
 πὺ δαίμονας κι' ὄχι ἄνθρωπος τοῦ τᾶμαθε !

ΧΟΡΟΣ

Καιρὸς κανεῖς τὴν κεφαλὴ του
 σκεπάζοντάς την
 κρυφὰ μακρὰ νὰ πάη,
 ἢ στῶν γοργῶν κουπιῶν καθήμενος
 τὸ ζυγὸ, μὲ τὸ καράβι
 τὸ ἀνοιχτοθάλασσο νὰ φύγη.

Πολλές οἱ δυνατοὶ οἱ Ἀτρεΐδης
ἐνάντια μας φοβέρες στέλνουν.
Τὸ θάνατο ἀπὸ πετροβόλημα
τόνε φοβᾶμαι νὰ τὸν πάθω
μαζί του, ¹ πού τόνε κατέχει
δυστυχιά ἀτίμωτη!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Μὴ φοβᾶται πιά· τί ἠτύχατε
σὰ νοτιὰ δίχως ἄτραμμα,
καὶ τώρα σὰ συλλογικά του
λύπη καινούργιαν ἔχει·
γιατὶ τὸ νὰ κυτᾶς τὰ πάθια σου
χωρὶς νὰ τὰ συνέργησε ἄλλος,
ἀπλώνει μέγαν πόνο μέσα σου!

ΧΟΡΟΣ

Ἄν ἔπαφε, πολὺ λογιέμ' εὐτυχισμένος·
γιὰ τὸ κακὸ πού πέρατε λόγος δὲ στέκει.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄν νὰ διαλέξεις σοῦδιναν τί θὰ προτίμας;
ἔσὺ νὰ χαίρεσαι, τοὺς φίλους σου λυπώντας,
ἢ νὰ μοιράζεται μαζί τους κοινὴ λύπη;

ΧΟΡΟΣ

Τρανώτερο κακὸ τὸ διπλό, ὦ γυναίκα!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἐμεῖς, δίχως νὰ πάθαμε, πονᾶμε τώρα.

ΧΟΡΟΣ

Τί θεὸς νὰ πῆς μ' αὐτό; δὲ νοιώθω τί μοῦ λέγεις.

1) Μὲ τὸν Αἰκνύου.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ὅταν ἐκεῖνος στήν ἀρρώστεια του βρισκόταν,
χαϊρότανε μὲ τὰ κακά, πού τὸν κατεῖχαν,
κ' ἐμᾶς τοὺς φρόνιμους σιμώνοντας ἐλύπαε·
τώρα, πού ἠσύχασε κ' ἀνάσανε ἀπ' τὸ πάθος,
κ' ἐκεῖνος ὅλος πάρθηκε ἀπὸ λύπη δόλεθρα
κ' ὅμοια κ' ἐμεῖς ὄχι λιγώτερο ἀπὸ πρῶτα.
Εἶναι λοιπὸν κακὰ διπλὰ ἀπὸ πρὶν ἐτοῦτα;

ΧΟΡΟΣ

Ναί, συμφωνῶ καὶ μήπως ἀπὸ θεοῦ φοβᾶμαι
τὸ χτύπημα ἦρθε· γιατί πῶς, ἀφοῦ ἔχει πάψει
ἡ ἀρρώστεια του, δὲ χαίρεται πλέον ἀπὸ πρῶτα;

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Πρέπει νὰ ξέρης, πῶς αὐτὰ εἶναι ὅπως τὰ λέγω.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ ποιά ἡ ἀρχὴ ἦταν τοῦ κακοῦ, πού ξαφνικὰ ἦρθε;
Τίς δυστυχιᾶς λέγε σὲ μᾶς, πού συμπονᾶμε.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ὅλο θὰ μάθης τὸ κακὸ, τί ἔχεις μερίδιο.

Τὴν ὥρα τὰ μεσάνυχτα, πού πιά δὲν καίγαν
τὰ φῶτα τὰ νυχτερινά, τὸ δίκωπό του
σπαθὶ λαβαίνοντας, ζητοῦσ' ἔξω νὰ ὀρμήσῃ
ἔτσι ἄσχοπα. Κι' ἐγὼ τὸν μάλωσα καὶ τοῦπα·

Τί κάνεις, Αἴαντα; καὶ γιατί ἄκαιρα, δίχως
νὰ σὲ καλέσουν ἄγγελοι κ' οὔτε ν' ἀκούσῃς
σάλπιγγα ὀρμᾶς; τώρα κοιμᾶται ὁ στρατὸς ὅλος!
Κ' ἐκεῖνος μοῦπε σύντομα τὸν κοινὸ λόγον·

«γυναίκα, εἶναι ἡ σιωπὴ στολίδι στὲς γυναῖκες!»

Κι' ἀκούγοντάς το ἐγὼ ἔπαψα· κ' ἔτρεξ' ἐκεῖνος
 μόνος του· κι' ὅσα ἔξω ἔπαθε νὰ εἰπῶ δὲν ξέρω·
 μὰ μέσα μπήκε σέροντας μαζί δεμένα
 ταύρους καὶ τσοπανόσκυλλα κι' ἄλλο κυνήγι
 πολύμαλλο. Κι' ἄλλα ἐστραγγάλιζέ τα κι' ἄλλα
 τᾶσφαζε, κάτου ἀναποδογυρίζοντάς τα,
 καὶ στή μέση τᾶκοβε· καὶ δεμένα τᾶλλα
 τὰ χτύπαε πάνω τους πεσμένους σὰν σὲ ἀνθρώπους.
 Τέλος πηδῶντας ἀπ' τῆ θύρα, σ' ἕναν ἥσκιο
 λόγια ξεσπάθιζε, ἄλλα ἐνάντια στοὺς Ἄτρείδες
 κι' ἄλλα σπὸν Ὀδυσσεά, μὲ γέλοια σμίγοντάς τα,
 λέγοντάς πόσο ἐπλήρωσαν τὴν προσβολή τους·
 κ' ὕστερα ξαναπηδῶντας μέσα στὸ σπίτι
 μόλις μετὰ πολὺν καιρὸ ἦρθε στὰ σωστά του,
 κι' ὅταν γυρόειδε γεματ' ὄλεθρο τὸ σπίτι,
 τὴν κεφαλὴ χτυπώντας ἔσκουξε· καὶ μέσα
 στὰ ἐρείπια τοῦ ἀρνιακοῦ τοῦ φόνου σωριασμένος
 πέφτει τραβώντας μὲ τὰ νύχια τὰ μαλλιά του.
 Καὶ τὸν περσότερο καιρὸ ἀλαλος καθόταν
 κ' ἔπειτα μὲ φοβέριτε μὲ ἄγιες φοβέρες,
 ἂν δὲν φανέρωνα τὸ πάθημα, ποὺ ἐγίνη,
 καὶ συχορώταγε σὲ ποιά βρίσκεται χάλια.
 Καὶ φοβισμένη ἐγὼ, τὰ γενομένα, ὦ φίλοι,
 ὅλα τοῦ τᾶπα, ὅσα ἤξερα. Κ' εὐθύς ἐκεῖνος
 σπαραχτικὰ σκουξίματα ἔβγαλε, ποὺ ὅμοια
 ἐγὼ δὲν ξανάκουσα προτῆτερ' ἀπ' τὸν ἴδιο·
 γιατί συνήθιζε νὰ λέη, πῶς τέτοιες κλάψες
 σὲ ἄντρα δειλόνε καὶ μικρόψυχο ταιριάζουν·
 μὰ αὐτὸς δίχως ξεφωνητὰ στριγγὰ νὰ βγάζη.

ἔκρυφστέναζε, σὰν ταῦρος ποὺ μουγκρίζει.
 Τώρα βρισκόμενος σὲ τέτοια δυστυχία
 νηστικός κι' ἀπότιστος κάθεται πεσμένος
 μὲς στὰ βοσκήματα τὰ σιδεροσφαγμένα·
 καὶ δείχνει, πῶς κάτι κακὸ θέλει νὰ κάνη.
 Μὰ, ὦ φίλοι μου—γιατὶ μὲ τέτοιο σκοπὸν ἦρθα—
 βοηθήστε, μέσα μπαίνοντας, ὅσο μπορείτε·
 γιατί λυγὰν στῶν φίλων τους τὰ λόγια οἱ τέτοιοι.

ΧΟΡΟΣ

ᾠ κόρη τοῦ Τελεύταντος, φοβερὰ λόγια ³¹⁻³⁻²⁵
 λέγεις, πῶς τόσες δυστυχιὰς τὸν συνεπῆραν.

ΑΙΑΣ

Ἄλλοι μου, ἄλλοι μου!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Τώρα περσότερ', ὅπως φαίνεται· ἢ δὲν ἔχει
 τὴ φωνή του ἀκούσετε, ποὺ ξεφωνίζει;

ΑΙΑΣ

Ἄλλοι μου, ἄλλοι μου!

ΧΟΡΟΣ

Φαίνεται, ἢ ὅτι φρενιασμένος εἶναι, ἢ ὅτι
 βλέποντας τὴν παλιά τὴν τρέλλα του σπαράζει.

ΑΙΑΣ

ᾠμέ, παιδάκι μου, παιδί μου! ¹

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

ᾠμέ, ἢ ταλαίπωρη· ὦ Εὐρυσάκη, ἐσένα κράζει!
 Τί βούλεται; πῶς βρίσκεται; ὦ ἡ δυστυχισμένη!

ΑΙΑΣ

Τὸν Τεῦχρο θέλω· ποῦναι τος; ἢ τὸν καιρὸ ὅλο

1) Θυμᾶται τὸ παιδί του.

θὰ πλιατσικολογᾷ ἐνῶ ἐγὼ πάω χαμένος ;

ΧΟΡΟΣ

Στὰ λογικά του φαίνεται· λοιπὸν ἀνοίχτε !
ἴσως κυττώντας με κάποια ντροπή τὸν πάρη.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄνοίγω, νά ! καὶ μπορεῖς τώρα νὰ κυττάξης
τὰ ἔργα του καὶ σὲ ποιά βρίσκεται θέση.

ΑΙΑΣ

Ἦ ναύτες φίλοι, ἀπὸ τοὺς φίλους μου ἐσεῖς μόνοι,
ποὺ μόνοι ἀκόμα μένετε στὸ δίκιο νόμο,
γιὰ ἰδέτε με τί κῦμα ὀλοαίματης φουρτούνας
περιτρεχούμενο κυκλώνει με !

ΧΟΡΟΣ

Ἦμιέ, πῶς φαίνεται, ὅτι μαρτυρεῖς ἀλήθεια !
Καὶ δείχνει τὸ ἔργο σου, ὅτι δίχως νοῦν ἐγίνη !

ΑΙΑΣ

Ἦ σεῖς, ποὺ κατέχετε τὴν τέχνη
τοῦ ναύτη κ' ἤρθατε, τὴ θάλασσα
σκίζοντας μὲ τὸ κουπί,
ἐσᾶς μονάχα, ὃ ἐσᾶς βλέπω,
ποὺ ἀπ' τὴ συφορά θὰ μὲ ἀλαφρώσετε.
Ἐμπρὸς κομματιάστε με !

ΧΟΡΟΣ

Σώπα ! μὴ γιατρικὸ κακὸ στὸ κακὸ δίνεις
κι' αὐξήσης πιότερο, ἀπ' ὅσο εἶναι, τὸ πάθος.

ΑΙΑΣ

Βλέπεις με τὸν ἀντρεῖο καὶ τὸν παλληκαρᾶ,
τὸν ἀφεύγατο σὲ ὀλέθριες μάχες,

πόσο χεροδύναμος στάκινδυνα ἔγινα
τὰ ζῶα ; Ἦ γέλοια, πόσο ρεζιλεύτηκα !

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Μὴ λέγῃς τέτοια, ἀφέντη μου Αἴαντα, σὲ ἰκετεύω !

ΑΙΑΣ

Φύγε ἀπὸ δῶθεσ ! εὐθὺς πάρε δρόμο πίσω !
ὦμιένα, ὦμιέ !

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Γιὰ ὄνομα θεοῦ, μαλάκωτε καὶ καλὰ σκέψου !

ΑΙΑΣ

Ἦμιέ ὁ κακόμοιρος, ποὺ γλύττωσαν
τὸ χέρι μου οἱ κακοῦργοι, καὶ στὰ στριφτοκέρατα
τὰ βώδια καὶ στὰ γιδοτόπια
πέφτοντας αἷμα μαῦρον ἔχυστα !

ΧΟΡΟΣ

Ἄλλὰ γιατί νὰ σὲ πονᾶν τὰ γινομένα,
ἀροῦ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ μὴν εἶν' ἔτσι ;

ΑΙΑΣ

Ἦ, ποὺ ὄλα σὺ τὰ κάνεις κι' ὄλων
τῶν κακῶν πάντοτε ὄργανο, γιὰ τοῦ Λαέρτη,
καὶ κατεργάρη βρωμερότατε ὄλου
τοῦ στρατοῦ, πόσα γέλοια τώρα
θὰ κάμνης ἀπὸ τὴ χαρὰ σου !

ΧΟΡΟΣ

Τὸ θέλει ὁ θεός, γιὰ νὰ γελᾷ ἢ νὰ κλαίῃ κανένας.

ΑΙΑΣ

Ἄχ ! ἄς τὸν ἐβλεπα μ' ὄλη τὴ δυστυχία μου !
Ἄλλοί μου, ἄλλοί !

ΧΟΡΟΣ

Μὴ λές μεγάλα λόγια! ἰδὲς σὲ τί φθαρμὸ εἶσαι!

ΑΙΑΣ

ᾠ τῶν προγόνων μου προπάτορα
Δία, πῶς τὸ γλυκομιλητότατον
καὶ βρωμερὸν ὄχτρο μου καὶ τοὺς δυὸ
τοὺς βασιλιάδες θανατώνοντας
τέλος θὰ μπόρια κι' ὁ ἴδιος ν' ἀποθάνω; 1

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ὅταν τέτοια εὐχιάσαι, μαζί σου ν' ἀποθάνω
εὐχου! γιατί ποιά χρεία νὰ ζῶ χωρὶς ἐσένα;

ΑΙΑΣ

ᾠ μὲ σκοτάδι, φῶς δικό μου,
ὦ Ἄδη γιὰ μένα λαμπερότατε,
πάρτε με νὰ σᾶς κατοικήσω,
ἀνάξιος κι' ἀπὸ τῶν θεῶν
τῆ γενιά, κι' ἀπ' τῶν ἐφήμερων
ἀνθρώπων βοήθημα νὰ ἐλπίσω!
Ἄλλὰ τοῦ Δία ἡ κόρη ἐμένα,
ἡ δυνατὴ θεά,
ὀλέθρια μὲ χτυπάει.

Ἄχ! ποῦ λοιπὸν κανεὶς νὰ φύγη;
καὶ ποῦ πηγαίνοντας νὰ μείνω;
ἀφοῦ μοῦ χάνεται ἀπ' τοὺς φίλους μου
ὁ σεβασμὸς κ' ἔχω ξεπέσει
σὲ μωρὰ κυνήγια κι' ὄλος

1) Τὸν Ὀδυσσεὺς καὶ τοὺς Ἀτρεΐδαις.

ὁ δικυβέρνητος στρατὸς βουλιέται
νὰ μὲ σκοτώσῃ μὲ τὸ ἴδιο χέρι του;

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

ᾠ μίμενα ἢ μαύρη, πῶς νὰ λήθῃ τέτοια ὁ γενναῖος
ὁ ἄντρας, ποῦ πρὶν δὲ θὰ τὸ δέχονταν ποτέ του!

ΑΙΑΣ

ᾠ θαλασσόγηχα ἐσεῖς περάσματα
καὶ σπήλια τοῦ περιγουαλιῦ
καὶ δάσος ἀκροθάλασσο, πολὺν
πολὺν καιρὸ καὶ μακρυνὸ
γύρω στὴν Τροία σεῖς μὲ κρατήσατε·
ἀλλ' ὄχι ζωντανὸν πιά, ὄχι!
κάθε στοχαστικὸς ἄς τὸ κατέχη!
κι' ὦ ρέμα ἐσὺ γειτονικὸ
τοῦ Σκάμανδρου, καλόβουλο
γιὰ τοὺς Ἀργεῖους, πιά δὲ θὰ δῆτε
τὸν ἄντρα ἐμένα, ποῦ ποτέ της
— λόγο μεγάλο θεὸ νὰ πῶ —
δὲν εἶδε ἡ Τροία ὁμοιοῦνε μέσα
στὸ στρατό, ποῦρθε ἀπ' τὴν Ἑλλάδα!
μὰ τώρα μ' ἔχουν ἀπορρίζει
ἔτσι καταφρονεμένον!

ΧΟΡΟΣ

Ἄχ! δὲ μπορῶ νὰ σ' ἐμποδίσω ἢ νὰ σ' ἀφήσω
τέτοια νὰ λές, σὲ τόσες δυστυχίαις πεσμένους.

ΑΙΑΣ

Αἶ, αἶ! καὶ ποιὸς θὰ τὸλεγε, πῶς τὸνομά μου

θὰ κατανοῦσε τὰ δεινά μου νὰ σημαίνει; ¹
γιατὶ καὶ δυὸ καὶ τρεῖς φορές τώρα μου στέκει
νὰ κράζω αἶ, αἶ! σὲ συφορὰ βρίσκομαι τέτοια!
ποῦ μένανε ὁ πατέρας μου ἀπ' αὐτὴν τὴ χώρα,
πρῶτος γενόμενος μὲς στὸ στρατό, τὰ πρῶτα
βραβεῖα παίρνοντας, γύρισε στὴν πατρίδα
φέρνοντας κάθε δόξα· καὶ στὸν ἴδιο τόπο
τῆς Τροίας ὁ γυιὸς του ² ἐπιδρομὴ κάμνοντας, ἔχει
μὲ δύναμη λιγώτερη, ἀλλ' οὔτε κ' ἔργα
κάμνοντας μὲ τὸ χέρι μου μικρότερα του,
χάνομαι μέσα στοὺς Ἀργεῖους ἀτιμασμένοι!
Κι' ὅμως θαρρῶ, πῶς καλοξέρω τοῦτο μόνο:
ἂν ὁ Ἀχιλλέας ζώντας τὰ τίμια τάρματά του
ἔμελλε ἀντρείας βραβεῖο γιὰ κάποιον νὰ τὰ ὀρίση,
κανένας δὲ θὰ τὰ παίρνε ἀπὸ μένανε ἄλλος!
Μὰ τώρα τὰ δῶκαν οἱ Ἀτρεΐδες σὲ πανοῦργον
ἄνθρωπο παραβλέποντας τὴ δύναμή μου.
'Ἄλλ' ἂν τὸ μάτι μου κι' ὁ νοῦς μου ὁ σαλεμένος
ἀπ' τὸ σκοπὸ μου δὲ μὲ ξέβγαζαν, ποτέ τους
δὲ θάβγαζαν ἀπόφαση ὅμοια ἐνάντια σὲ ἄλλον.
Μὰ τώρα ἡ ἀδάμαστη καὶ γοργομάτα κόρη
τοῦ Διός, ἐνάντια τους σὰν ἄπλωνα τὰ χέρια,
μὲ πλάνεσε σὲ ἀρρώστεια λύσσης ρίχνοντάς με,
ποῦ μάτωσα μὲς στὰ βοσκήματα τὰ χέρια·
κι' αὐτοὶ γελᾶν τώρα, ἀθελά μου γλυτωμένοι·
ἀλλ' ὅταν κατατρέχη θεός, ἔμπορεῖ τότε

1) Ἐδῶ ὁ Σοφοκλῆς παρετυμολογεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Αἴαντα ἀπὸ τὸ ἐπι-
φώνημα αἶ, αἶ.

2) Ἐγώ.

κι' ὁ δειλὸς τὸ δυνατότερο νὰ ξεφύγη.
Καὶ τί νὰ κάμω τώρα ἐγώ, ποῦ μὲ μισοῦνε
οἱ θεοὶ καταράνερα κι' ὁ στρατὸς ὅλος
κ' ἡ Τροία μ' ἐχτρεύεται καὶ τὰ λειβάδια ἀκόμα;
Τί νὰ διαλέξω; ἀφήνοντας τὰ ἐδῶ λιμάνια
καὶ τοὺς Ἀτρεΐδες προδίνοντας νὰ περάσω
τὸ Αἶγαῖο γιὰ τὴν πατρίδα μου: ὅμως ποῖαν ἔψη
θὰ δεῖξω στὸν πατέρα μου ὅταν βγῶ μπροστά του;
πῶς θὰ βαστάξῃ νὰ μὲ ἰδῇ ἀδειανόνε, δίχως
βραβεῖα, ποῦ αὐτὸς πῆρε πολλὰ στεφάνια δόξας;
Αὐτὸ εἶναι ἀνοικονόμητον· ἢ τάχα μήπως
στὸ κάστρο πέφτοντας τῶν Τρώων, ἴσως μὲ μόνους,
καὶ κάμνοντας κάτι γενναῖο ἔτσι ν' ἀποθάνω;
Μὰ τότε θὰ γλυκάνω βέβαια τοὺς Ἀτρεΐδες.
Δὲν πάει κι' αὐτό: πρέπει νὰ βρῶ κάποιον ἄλλον τρόπο,
ὅπου νὰ δεῖξω ἔτσι στὸ γέρο μου πατέρα,
πῶς δὲ γεννήθηκα χωρὶς καρδιά ἀπὸ κείνον.
Εἶναι ντροπὴ μακρὰ ζωὴ νὰ θέλῃ ἐκεῖνος,
ποῦ ἀπ' τις κακοτυχίες ποτέ του δὲ γλυτώνει.
Τί χαρὰ δίνει ἢ μέρα μὲ τὴ μέρα, ποῦ ὅλο
στὸ θάνατο σιμώνει μας καὶ μᾶς μακραίνει;
Δὲ θὰ λογάριζα γιὰ τίποτες ἐκεῖνον
τὸν ἄνθρωπο, ποῦ ἀδειες ἐλπίδες τὸν θερμαίνουν·
μὰ πρέπει ἢ νὰ ζῆ τίμια ἢ τίμια ν' ἀποθάνῃ
ὁ εὐγενὴς ἄνθρωπος! Ὅσα νὰ πῶ εἶχα, τᾶπα! †

ΧΟΡΟΣ

Κανένας δὲν θὰ μολογήσῃ ὅτι εἶπες λόγο
βαλμένο ἀπὸ ἄλλον, μὰ εἶναι τοῦ ἴδιου τοῦ μυαλοῦ σου

μὰ πάψε καὶ στοὺς φίλους δόσε νὰ νικήσουν
τὴ γνώμη σου, τοῦτες τίς σκέψεις παρατώντας.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἀπ' τὴν ἀφεύγατην τὴ δυστυχία, ὦ ἀφέντη,
κακὸ δὲν εἶναι πιὸ μεγάλο στοὺς ἀνθρώπους.
Κ' ἐγὼ γεννήθηκα ἀπ' ἐλεύθερον πατέρα,
ποὺ μὲς τοὺς Φρύγους πρῶτος ἦτανε στὰ πλούτη·
μὰ τώρα σκλάβα εἶμαι· γιατί ἔτσι οἱ θεοὶ θελήσαν
καὶ πίοτερο τὸ χέρι σου. Λοιπὸν ἀφοῦ ἦρθα
συντροφιά τῆς κλίνης σου, τὸ καλὸ σου θέλω
καὶ τοῦ Δία τῶνομα, προστάτη τῆς ἐστίας,
ὡς καὶ τοῦ γάμου, ποὺ συνταίριαξες μαζί σου,
παρακαλῶ σε, μὴν ἀξιώσης με νὰ πάρω
κακὸ ὄνομ' ἀπὸ τοὺς ὀχτροὺς σου ἀφήνοντάς με
στὰ χέρια τους! Γιατί τὴ μέρα ποῦ θὰ σθήσης
καὶ θὰ μᾶς φύγης, νόμιζε τὴν ἴδια μέρα
πὼς θὰ μ' ἀρπάξουνε μὲ βιά οἱ Ἀργεῖοι κ' ἐμένα
καὶ τὸ παιδί σου γιὰ νὰ ζήτουμε ζωὴ σκλάβα.
Καὶ κάποιος ἀπ' τοὺς ἀφεντάδες πικρὸ λόγο
θὰ πῆ πειράζοντάς με: «ἰδέτε τὴ γυναῖκα
τοῦ Αἴαντα, ποῦταν ὁ πιὸ δυνατὸς μὲς σ' ὅλους,
σὰν τί σκλαβιά ἀντὶ τῆς ἀγάπης τῆς τραβάει!»
Τέτοια θὰ πῆ καὶ θὰ μὲ κατατρέχη ἐμένα
ἡ μοῖρα, καὶ τὰ λόγι' αὐτὰ ντροπὴ σου θᾶναι
καὶ τῆς γενιᾶς σου. Τὸν πατέρα σου—ὦιμέ—ντράπου,
ἀφήνοντάς τον σὲ ἄθλια γηρατεία· καὶ ντράπου
καὶ τὴν καλὴ τὴ μάνα σου, πλούσια σὲ χρόνια,
ποὺ τοὺς θεοὺς παρακαλάει παντοτεινὰ
γιὰ σένα, νάρθης ζωντανὸς πίσω στὸ σπίτι.

Λυπήσου, ὦ βασιλιά, τὸ τέκνο σου· ἂν μακριὰ σου,
τῆς ἡλικίας του τὴ φροντίδα στερημένο
ἀπ' ἐχθρικούς ὀρφανιστάδες, θέλει ζήσει,
πόσο κακὸ ἀποθαίνοντας στοὺς δυὸ θὰ κάνης!
Γιατί δὲν ἔχω πλέον ἐγὼ νὰ ἐλπίσω ἀπὸ ἄλλον!
Σὺ χάλασές μου τὴν πατρίδα μὲ τὸ δόρυ
κ' ἡ μοῖρα τὸν πατέρα μου καὶ τὴ μητέρα
μοῦ τοὺς κατέβασε νεκροὺς κάτου στὸν Ἄδη.
Ποιὸς θὰ μοῦ γίνῃ ἄλλος πατρίδα ἐξὸν ἐμένα;
ποιὸς πλούτης; εἶναι στὰ χέρια σου ὁ σωμὸς μου ἐμένα!
Ἄλλὰ θυμήσου με κ' ἐμένα· πρέπει ὁ ἄντρας,
ἂν κάτι τοῦγινε καλὸ, νὰ τὸ θυμᾶται.
Γιατί 'ναι ἡ χάρη ποὺ γεννᾷ πάντοτες χάρη·
κι' ὅποιον τοῦ φεύγ' ἡ μνήμη, πὼς καλὸ τοῦ ἐγίνῃ,
δὲν μπορεῖ νᾶναι εὐγενικὸς πιά ἄντρας ἐποῦτος.

ΧΟΡΟΣ

Μέσα σου, ὦ Αἴαντα, λύπησῃν ἤθελα νᾶχης
ὅπως ἐγὼ· τότες τὰ λόγια τῆς θὰ ἐπαίνας.

ΑΙΑΣ

Καὶ πολὺν ἔπαινο ἀπὸ μὲ βέβαια θὰ λάβῃ,
τίς διαταγές μου ἂν καλὰ δέχεται νὰ κάμῃ.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

ὦ ἀγαπημένε μου Αἴαντα, συγκλίνω σὲ ὄλο.

ΑΙΑΣ

Λοιπὸν νὰ ἰδῶ τὸ τέκνο μου, ἐδῶ φέρε μού το.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄλλ' ὅμως τὸ ξαπέστειλα δῶθε ἀπὸ φόβο.

ΑΙΑΣ

Κοντά στις άλλες δυστυχίες; σὰν τί μου λέγεις;

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Μὴν τῶβρισκες τὸ δύστυχο νὰ τὸ σκοτώσης.

ΑΙΑΣ

Καὶ βέβαια παίριαζε στὴν τρέλλα μου καὶ τοῦτο.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄλλ' ὅμως πρόλαβα γιὰ νὰ τὸ προσφύλαξω.

ΑΙΑΣ

Ἐπαινώ τὴν πράξη σου καὶ τὴν πρόβλεψή σου.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Μετὰ ἀπ' αὐτὰ τί ἐγὼ μπορῶ νὰ σ' ὠφελήσω;

ΑΙΑΣ

Δὲς' μου το νὰ τὸ ἰδῶ νὰ τοῦ χαϊδρμιλήσω.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄλλὰ κοντὰ στοὺς δούλους εἶναι φυλαγμένο.

ΑΙΑΣ

Γιατί λοιπὸν ἀργεῖς νὰ μου τὸ φέρης τόσο;

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

ὦ τέκνο, σὲ καλεῖ ὁ πατέρας σου· ἐμπρός, δούλε,
σύ πού τὸ σέρνεις μὲ τὸ χέρι σου, ἐδῶ φέρ' το.

ΑΙΑΣ

Μιλεῖς σὲ ἄνθρωπο γρήγορο ἢ πού δὲ σὲ ἀκούει;

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Καὶ νά, τὸν ἔφερην ὁ δούλος ἐμπροστὰ μας.

ΑΙΑΣ

Σήκω τον, σήκω τον ψηλά· δὲν θὰ τρομάξῃ

τὸ φονικὸ παράξενης σφαγῆς κυττώντας,
ἂν εἶναι τος πραγματικὰ γυῖος ἐδικός μου.

Μὰ γρήγορα μὲ τὰ σκληρὰ συνήθεια πρέπει
τοῦ γονιοῦ ν' ἀνατρεφεται καὶ νὰ τοῦ μοιάζῃ.

Ἄμποτες τὸν πατέρα σου νὰ ξεπεράσης
στὴν εὐτυχία, ὅμοιος του στᾶλλα· καὶ δὲ θέλεις
γενῆ καχός· καὶ τώρα πάει νὰ σὲ ζηλεύω,
ὅπου κανέν' ἀπ' τὰ κακὰ τοῦτα δὲ νοιώθεις·
τὸ νὰ μὴν ξέρῃς τίποτε γλυκεῖα ζωὴ ναι,
ὡς πού νὰ χαίρεσαι καὶ νὰ λυπᾶσαι μάθης.

Κι' ὅταν σὲ τοῦτο φτάσης, πρέπει στοὺς ὀχτροὺς μας
νὰ δείξης ἀπὸ ποιὸν γεννήθηκες πατέρα!

Κι' ὡς τότε τρέφου μ' ἀλαφρὲς πνοές, τὴν ψυχὴ σου
αὐξάινοντας, κρυφὸ καμάρι τῆς μητρός σου.

Καὶ ξέρω, πὼς κανεῖς Ἀχαιὸς δὲ θὰ σὲ βλάψῃ
μὲ σκληρὸν τρόπο, ἂν καὶ χωρὶς ἐμένα θᾶσαι.

Τέτοιο γιὰ σέν' ἄγρυπνο φύλακα τὸν Τεῦκρο
θ' ἀφήσω καὶ προστάτη ἀκούραστο, ἂν καὶ τρέχῃ
τώρα μακριὰ μας σὲ κυνήγι ὀχτρῶν ἀνθρώπων.

ὦ ἀσπιδοφόροι μου, ὦ λαὲ θαλασπινέ μου,
κοινὴ ἀπὸ σᾶς τὴ στερνὴ χάρη αὐτὴ ζητᾶω·
πάτε μου τὴν παραγγελιά μου αὐτὴ στὸν Τεῦκρο,
τὸ γυῖό μου φέρνοντας στὸ σπίτι τὸ δικό μου
νὰ τότε δείξῃ στὸν πατέρα Τελαμῶνα
καὶ στὴν Ἐρίβοια, τὴ μητέρα μου, νὰ γίνῃ
παντοτεινός τους κυτταχτῆς στὰ γηρατεῖά τους,
καὶ τὰ ὄπλα μου κανεῖς Ἀχαιὸς ἀγωνοθέτης
κι' οὔτε ὁ κατατροφέας μου βραβεῖο νὰ βάλῃ.
Καὶ τὴν ἀσπίδ' αὐτὴ μου παίρνοντας, παιδί μου,

πού τ' ὄνομά της πήρες, ὦ Εὐρυτάκη¹, κράτα
 μὲ πολυκέντητη λαβὴ γυρίζοντας την
 ἑφτάβοιδη κι' ἀράγιστη· καὶ τ' ἄλλα μου ὄπλα
 μαζί μ' ἐμένα νὰ ταφοῦν! Σύντομα τώρα
 δέχου τὸ τέκνο μας καὶ κρύψε το στὸ σπίτι
 καὶ μὴ θρηνηῖς μὲ γογγυτὰ στὴ σκηνὴν ἔξω,
 γιὰτὶ πολὺ μικρόψυχες εἶναι οἱ γυναῖκες.
 Κάμνε πιδὸ γρήγορα· σοφοῦ γιатροῦ δὲ στέκει
 νὰ κλαίγῃ ξόρκια σὲ πληγὴ πού σκίσμα θέλει.

ΧΟΡΟΣ

Φοβᾶμαι ἀκούγοντας αὐτὴν τὴν προθυμίᾳ σου·
 τί δὲ μοῦ ἀρέσ' ἡ γλῶσσα σου ἡ ἀκονισμένη.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

ᾠ ἀφέντη μου Αἴαντα, σὰν τί σκέφτεται νὰ κάνῃς;

ΑΙΑΣ

Μὴν κρίνης, μὴν ξετάζῃς! κάλλιο ἢ φρονιμάδα.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

ᾠμιμένα, πῶς δειλιάζω καὶ παρακαλῶ σε,
 μὰ τὸ παιδί σου καὶ τοὺς θεοὺς, μὴ μᾶς προδώσῃς!

ΑΙΑΣ

Πολὺ λυπεῖς με· δὲν καταλαβαίνεις πιά, ὅτι
 δὲ χρωστάω τίποτε στοὺς θεοὺς νὰ σὲ συντρέξω;

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Φρόνιμα μίλα!

ΑΙΑΣ

Λέγε το σὲ ὅποιους ἀκοῦνε!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Μὰ ἐσύ δὲ θὰ πειστής;

ΑΙΑΣ

Πάρα πολλὰ ἀραδειάζεις!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄχ! τρέμω, βασιλιά μου!

ΑΙΑΣ

Κλείστε την ἀμέσως!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Γιὰ τοὺς θεοὺς μαλάξου!

ΑΙΑΣ

Μωρὴν ἔχεις γνώμη,

ἂν τώρα θὲς τὰ φυσικά μου νὰ διορθώσῃς.

ΧΟΡΟΣ

ᾠ Σαλαμίνα ξακουστή,
 σὺ εὐτυχισμένη θαλασσοδάρτη
 καὶ ὀλοῦθε καταφάνερη
 πάντοτε ἀπλώνεσαι·
 μὰ ἐγὼ ὁ πολυβασανισμένος
 εἶναι καιρὸς πού μένοντας στῆς Ἰδῆς
 τανώφελα λειβάδια, ἀμέτρητους
 μῆνες λυώνοντας κοίτομαι
 μὲ τὴν κακίαν ἐλπίδα, μιὰ φορὰ
 στὸ μισημένο νὰ κατέβω
 καὶ τὸ σκοταδερὸ τὸν Ἄδη.
 Καὶ μοῦγινεν ἄλλο κακὸ
 ὁ ἀγιάτρευτος Αἴαντας—ἄλλοί!—
 ἀπὸ θεϊκὴ μανία παρμένος.
 Πού τὸν ξαπέστειλες προτῆτερα
 μιὰ φορὰ πολυδύναμο
 στὸν παλλημαρίσιο πόλεμο·

1) Σάκος=ἀσπίδα.

τώρα τὸ νοῦ του στερημένος
 στοὺς φίλους μέγας πόνος γένηκε !
 Καὶ τὰ ἔργα του τὰλλοτινὰ
 μιᾶς μεγαλώτατης ἀνδρείας
 μισητὰ μὲς τοὺς μισητοὺς
 κι' ἄθλιους Ἀτρείδες ξέπεσαν.
 Ἄχ ! ἡ πολύχρονη μητέρα του
 κι' ὀλάσπρη ἀπὸ τὰ γηρατειὰ
 σὰν τὸν ἀκούσῃ ἀρρωστημένον
 στὲς φρένες, ὄχι μοιρολόγι
 οὔτε ἀηδονιοῦ θλιβεροῦ κλάμα
 θὰ κἀν' ἡ δύστυχη, μὰ θὰ θρηνήσῃ
 στριγγόφωνα ξεφωνητὰ
 καὶ θὰ χτυπάῃ τὰ στήθια τῆς μὲ βρόντο
 καὶ θὰ μαδάῃ τὰσπρα μαλλιά τῆς.
 Κάλλιο νὰ βρῖσκεται στὸν Ἄδῃ
 ὁ ποῦ ὑποφέρει ἀνώφελα,
 ποῦ ἐρχάμενος ἀπὸ γενιὰ
 πατρικὴ Ἀχαιῶν πολὺπαθων
 δὲ μένει πιά στὰ λογικά του
 τὰ καλὰ στέριος, μὰ παραστρατίζει.
 Ὡ δύστυχε πατέρα, ποιά
 μέλλεις νὰ μάθῃς συρορά
 τοῦ παιδιοῦ σου ἀβάσταχτη,
 ποῦ ἀπ' τοὺς εὐγενικοὺς Αἰακίδες
 ἄλλος κανεὶς δὲν ἔπαθ' ἐπὶ τὴν !

ΑΙΑΣ

Ὅλα ὁ μακρὺς κι' ἀμέτρητος καιρὸς τὰ κρύφια
 φυτρώνει τα καὶ τὰ φανερωμένα κρύβει·

καὶ τίποτε δὲν εἶναι ἀπάντεχο· λυγᾶνε
 ὁ ὄρκος ὁ φοβερὸς κι' οἱ στεριωμένες γνώμες·
 κι' ἐμένα ποῦ ἤμουν πρὶν σκληρόκαρδος, μαλάχτη
 τὸ στόμα μου καθὼς τὸ ἀτσάλι τὸ βαμένο
 ἀπ' τὴ γυναίκα' αὐτὴ· καὶ στοὺς ἐχτροὺς λυπᾶμαι
 νὰ τὴν ἀφήσω χήρα κι' ἀπορφανεμένο
 τὸ τέκνο μου. Πάω στὸ γυαλὸ καὶ στὰ λειβάδια
 κεῖ τὰκροθάλασσα, τὰ χέρια μου νὰ πλύνω
 ἀπ' τὰ αἵματα καὶ τὴ βαρεῖα ὀργὴ νὰ ξεφύγω
 τῆς θεᾶς· καὶ τόπο ἀπάτητο ὅπου βρῶ ζητώντας,
 θὰ κρύψω τὸ σπαθί μου αὐτό, μισητὸν ὄπλο,
 τὸ χῶμα σκάβοντας, ὅπου νὰ μὴ μὲ δοῦνε,
 γιὰ νὰ μοῦ τὸ πάρουνε κάτου ἢ νύχτα κι' ὁ Ἄδης.
 Γιατὶ ἀπὸ τότες, ποῦ τὸ δέχτηκα ἐγὼ δῶρο
 ἀπ' τοῦ ἐχθρικότατοῦ μου τοῦ Ἐχτορα τὸ χέρι
 κανέν' ἀπ' τοὺς Ἀργεῖους καλὸ δὲν εἶδα ὡς τώρα.
 Κι' ἀληθινὴ ναι ἡ παροιμία αὐτὴ τῶν ἀνθρώπων:
 «τὰ δῶρα τῶν ὀχτρῶν κακὰ κι' ἀνώφελα εἶναι».
 Ἔτσι στὸ ἐξῆς νὰ ὑποχωρῶ στοὺς θεοὺς θὰ ξέρω
 καὶ τοὺς Ἀτρείδες νὰ τοὺς σέβωμαι θὰ μάθω.
 εἶναι ἄρχοντες· νὰ τοὺς ἀκούω πρέπει· πῶς ὄχι;
 ἀφοῦ τὰ δυνατώτερα καὶ τὰ πλέον ἄγρια
 πράματα ὑποχωροῦν μὲ προθυμίᾳ· οἱ χειμῶνες
 οἱ χιονοσκέπαστοι στὸ καρποφόρο θέρος·
 καὶ τῆς μαύρης νύχτας ἀποτραβιέται ὁ κύκλος,
 τὸ φῶς νὰ λάμψῃ τῆς λευκάλογης ἡμέρας·
 καὶ τῶν γλυκῶν ἀγέρηδων ἡ πνοὴ κοιμίζει
 τὸ πέλαο, ποῦ στενάζει· κι' ὅμοια λύνει ὁ ὕπνος
 ὁ παντοδύναμος ἐκεῖνον, ὅπου δένει.

Καὶ πῶς νὰ μὴ δεχτῶ κ' ἐγὼ νὰ φρονιμεύω;
 Γιατὶ τώρα κατάλαβα, πῶς πρέπει ὁ ἐχθρός μας
 νὰ μισιέται τόσο, μὲ τὴν ἰδέα πῶς πάλι
 θὰ φιλιωθῆ, κ' ἔτσι συντρέχοντας τὸ φίλο
 θὰ θέλω νὰ ὠφελῶ τον μὲ τὴ σκέψη, ὅτι
 δὲ θὰ μοῦ μένη αἰώνιος· τί καὶ τῆς φιλίας
 γιὰ τοὺς πολλοὺς εἶναι ἄπιστο τ' ὥραϊο λιμάνι.
 Ἄλλὰ ὅλ' αὐτὰ καλὰ θὰ πᾶν· μὰ σύ, ὦ γυναῖκα,
 πηγαίνοντας γρήγορα μέσα προσευχῆσου
 στοὺς θεοὺς νὰ γίνουν ὅσα πεθυμᾷ ἡ καρδιά μου.
 Καὶ σεῖς τιμήστε με, ὦ συντρόφοι, ὅμοια μὲ τούτην,
 κ' ὅταν θὲ νάρθη ὁ Τεῦκρος, πέτε του γιὰ μένα
 ἔγνοια νὰ λάβῃ καὶ γιὰ σᾶς ὅλους συμπάθεια.
 Γιατὶ θὰ πάω, ὅπου εἶναι ἀνάγκη ἐγὼ νὰ πάγω
 καὶ κάνετε σεῖς τὰ ὅσα λέω κ' ἴσως σὲ λίγο
 σωσμένον μάθετέ με ὅσο κ' ἂν πάσχω τώρα.

ΧΟΡΟΣ

Ἄχ! ἀναγάλις' ἀπὸ ἀγάπη
 καὶ πέταξ' ἀπὸ τὴ χαρά μου!
 Ἰώ, ἰὼ Πᾶνα μου, Πᾶνα,
 ὦ πολυπλάνητέ μου Πᾶνα,
 ἀπ' τὴ χιονόδαρτη Κυλλήνη,
 πάνου ἀπ' τὴν πέτρινη τὴ ράχη,
 φανερώσου μας, ὦ βασιλιά
 ἀρχιχορευτὴ τῶν θεῶν,
 χοροὺς νὰ πιάσῃς αὐτομάθητους
 τῆς Νύσας τῆς Κνωσὸς μαζί μου!
 Καὶ πάνου ἀπὸ τὸ Ἰκάριο πέλαγο
 ἐρχάμενος εὐκολογνώριστος

ὁ θεῖος ὁ Ἀπόλλωνας ὁ Δῆλιος
 ἄς σμίξῃ μου πάντα καλόγνωμος!
 Σκόρπισε ἀπὸ τὰ μάτια μου ὁ Ἄρης
 τὴ σκοταδερὴ τὴ λύπη.
 ὦ! τώρα, ὦ τώρα πάλι, ὦ Δία,
 ἦρθε λευκὸ φῶς καὶ καλόημερο,
 καὶ τὰ γοργὰ καράβια θὰ σιμῶσω,
 ἀφοῦ, τὰ πάθη του ξεχνώντας
 ὁ Αἴαντας, τῶν θεῶν τὸ θέλημα
 πάλι κάμνει το μὲ τάξη.
 Ὅλα ὁ μακρὸς καιρὸς μαραίνει τα
 καὶ δὲ θὰ μολογήσω τίποτε
 γιὰ ἀδύνατο, ἀφοῦ ὁ Αἴαντας
 ἀλλαξογνώμιασε ἀπ' τ' ἀνέλπιστα
 κατόπι ἀπ' τὸ θυμὸ γιὰ τοὺς Ἀτρεΐδες
 καὶ τὴ μεγάλην ἔχθρητα!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἄγαπητοί, πρῶτο μαντάτο μου εἶναι τοῦτο·
 πῶς μόλις ἦρθε ἀπ' τῆς Μυσίας τὰ γκρεμὰ ὁ Τεῦκρος·
 καὶ στίς σκηνές τῶν στρατηγῶν μπροστὰ φτασμένος
 βρίζεται ἀπ' ὅλους τοὺς Ἀργεῖους μαζί. Γιατὶ ὅταν
 τὸν ἐννοίωσαν ἀπὸ μακρυάθε νὰ σιμῶνῃ
 τὸν περιτριγυρίσαν ὄλοι κ' ἀρχινήσαν
 μὲ ὄνειδισμοὺς νὰ τὸν χτυπᾶν ὀλοῦθες ὄλοι
 ἀδερφὸ λέγοντάς τονε τοῦ μανιασμένου
 κ' ἐπίβουλου στὸ στράτευμα, ποὺ δὲ θὰ μπόρειε
 νὰ τὸν συντρέξῃ, ὥστε νὰ μὴν πεθάνῃ ἀμέσως
 μὲ πέτρες καταττακισμένος· καὶ σὲ τέτοιο
 θυμὸν ἐφτάσανε, ποὺ σύρθηκαν στὰ χέρια

μὲς ἀπ' τὰ θηκάρια τους τὰ σπαθιά, καὶ μόλις
ἔπαψε τὸ μάλωμα τὸ πολυαναμένο
μὲ τῶν γερόντων τὰ μονοιαστικά τὰ λόγια.
Μὰ ποῦναι ὁ Αἴαντας, γιὰ νὰ τοῦ τὰ ἱστορήσω ;
στοὺς ἀφεντάδες πρέπει κάθε τι νὰ λέμε.

ΧΟΡΟΣ

Δὲν εἶναι μέσα, μόλις τώρα βγήκε νέες
σκέψεις ταιριάζοντας σὲ νέα φερσίματά του.

ΑΓΓΕΛΟΣ

'Αλλοί, κι' ἄλλοι !

"Ἡ ἀργὰ θὰ μ' ἔστειλε, ὁ ποῦ μ' ἔστειλε σὲ τοῦτο
τὸ δρόμο ἢ ἐγὼ φάνηκ' ἀργοπορημένος.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ σὰν τί σοῦλειψε, ποῦ χρειὰ εἶχες νὰ τῷβρης ;

ΑΓΓΕΛΟΣ

'Ο Τεῦκρος ἀπαγόρευεν ἀπ' τῆ σκηνῆ ἔξω
ὁ Αἴαντας νὰ βγῆ, προτοῦ ἐδῶ πέρα νάρθη ὁ ἴδιος.

ΧΟΡΟΣ

"Ἐφυγε στὴν πιδ καλὴ γνώμη γυρισμένος,
νὰ τὰ μονοιάσῃ μὲ τοὺς θεοὺς, ποῦ τοὺς ὠργίστη.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Αὐτὰ ποῦ λέτε εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ μωρία,
ἂν ὄντας στὰ καλά του ὁ Κάλχαντας μαντεύη.

ΧΟΡΟΣ

Τί πρᾶμα ; καὶ γι' αὐτὸ τί ξέροντας μᾶς ἤρθες ;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τόσο μονάχα καὶ παρῶν ἔτυχε νᾶμαι :
'Απ' τὸν κύκλο τοῦ συνέδριου τῶν βασιλιάδων
σηκωνόμενος ὁ Κάλχαντας, μοναχός του,
μακρὰ ἀπὸ τοὺς Ἀτρείδες, βάζοντας στὸ χέρι

τοῦ Τεῦκρου καλοδιάθετα τὸ δεξί του, εἶπε
καὶ τοῦ παράγγειλε μὲ κάθε τρόπο τούτη
τῆ σημερινῆ τῆ μέρα νὰ τὸν κλείσῃ μέσα
τὸν Αἴαντα στὴ σκηνῆ του, μὴν ἀφήνοντάς τον
λεύτερο, ἂν θέλῃ ζωντανὸ νὰ τὸν ξανάϊδῃ.
Γιατὶ τῆς Ἀθηναῶς ἡ ὀργὴ τῆ μέρα τούτη
θὰ τότε κατατρέξῃ μόνο, καθὼς τοῦπε.
Γιατὶ ἔλεγεν ὁ μάντης, ὅτι τὰ μεγάλα
κι' ἀνίκητα σώματα πέφτουνε ἀπὸ θεοῦθε
σὲ δυστυχιᾶς βαρυῆς, ὅταν ὁ γεννημένος
μ' ἀνθρώπου φύσῃ ἔχῃ ὑπεράνθρωπη γνώμη.
Μὰ ἐκεῖνος μόλις ἔφευγεν ἀπ' τὴν πατρίδα
ἄμυαλος δείχτηκε γυιὸς φρόνιμου πατέρα.
Γιατὶ ἐνῶ τοῦτος τοῦλεγεν· «ὦ γυιέ μου, θέλω
μὲ τὸ κοντάρι νὰ νικήσ, μὰ μὲ τῆ γνώμη
τῶν θεῶν»· ψηλοπερήφανα κι' ἀνόητα ἐκεῖνος
τοῦ ἀπάντησε· «κι' ὁ τιποτένιος μπορεῖ ἀκόμα
ν' ἀναδειχτῆ μὲ τοὺς θεοὺς, ἐγὼ ὅμως δίχως
τοὺς θεοὺς πιστεύω, ὅτι θὰ λάβω αὐτὴ τῆ δόξα»·
τέτοιο λόγο ξεστόμισε ! ἔπειτα μιὰν ἄλλη
φορὰ, ὅταν δίνοντάς του ἡ θεία Ἀθηναῶ θάρρος
τὸν παρακίναε φονικὸ χέρι νὰ στρέψῃ
ἐνάντια στοὺς ἐχτροὺς, ἀντιμίλῃς' ἕνα
φοβερὸ κι' ἀνείπωτο λόγος· «στοὺς ἄλλους
στάσου κοντά, γιατί στὸ μέρος μου ἡ ἀμάχη
τὴν τάξῃ δὲ θεὸς νὰ ραγίσῃ»· καὶ μὲ τοῦτα
τὰ λόγια τὴν ἀλύγιστην ὀργὴν ἐπῆρε
τῆς θεᾶς, γιατί σὰν ἄνθρωπος δὲν ἔσχεφτόταν.
"Ἄν ὅμως ζῆ τῆ σημερινῆ ἡμέρα, ὦ ἴσως

σωτῆρες του μὲ τῆ θεϊκῆ βοήθεια γενοῦμε !
 Αὐτὰ εἶπε ὁ μάντης· κι' ἀπὸ τοῦ θρονί του ὁ Τεῦκρος
 μ' ἔστειλε τὴν παραγγελιά του αὐτὴ νὰ φέρω,
 νὰ τὸν φυλάξετε. Ὅμως, ἂν μᾶς ἔχη φύγει,
 δὲν εἶναι τὸς πιά, ὁ Κάλχαντας σοφὸς ἂν εἶναι.

ΧΟΡΟΣ

᾿Ω δύστυχη Τέκμησσα, ὦ ἄμοιρη γυναίκα,
 ἔλα νὰ δῆς τί λόγια αὐτὸς μᾶς ἱστοράει,
 ποῦ ὡς τὴν καρδιά σφάζουν καὶ κάθε χαρὰ πνίγουν !

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Γιατὶ τὴ μαύρη πάλι, μόλις γλυτωμένην
 ἀπ' τᾶπειρα κακά, σηκώνετέ με ἀπάνου ;

ΧΟΡΟΣ

Ἄκουσε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, ποῦρθε καὶ λέγει
 μιὰ δολέθρια πράξη τοῦ Αἴαντα, ποῦ ἐλύπησέ με.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

᾿Ωιμέ, τί λέγεις ; τί κακὸ μᾶς μέλλεται ἄλλο ;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Δὲν ξέρω τὴ δική σου τύχη, ἂν ὅμως βγῆκε
 ὁ Αἴαντας ἔξω, εἶμαι γι' αὐτὸν ἀπελπισμένος.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄλλ' εἶν' τὸς ἔξω, ὥστε σπαράζει με ὅ,τι λέγεις.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Νὰ τὸν φυλάξετε κλεισμένο στὴ σκηνή του
 διάταξε ὁ Τεῦκρος, μοναχὸ μὴ ἀφήνοντάς τον !

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Καὶ ποῦναι ὁ Τεῦκρος ; καὶ γιατί τὸ παραγγέλνει ;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τώρα ἦρθε μόλις· κ' ἡ ψυχὴ του φοβάται, ὅτι
 τὸ τωρινὸ τοῦ Αἴαντος ἔβγα δολέθριον εἶναι.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

᾿Ωιμένα ἢ μαύρη ! κι' ἀπὸ ποιὸν τῶμαθε τοῦτο ;

ΑΓΓΕΛΟΣ

᾿Απὸ τὸ μάντη γυιὸ τοῦ Θέσπορα, ποῦ τοῦ ἔχει
 ὀρίσει θάνατο ἢ ζωὴ γι' αὐτὴ τὴ μέρα.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄλλοί μου πάλι στὴν ἀφρεύγατ' αὐτὴ μοῖρα
 βοηθήστε με καὶ γοργὰ τρέξτε ἄλλοι στὸν Τεῦκρο,
 γιὰ νάρθη ἐδῶ, κι' ἄλλοι σπὰ δυτικά φαράγγια
 κι' ἄλλοι σας στ' ἀνατολικά, γιὰ νὰ ζητήστε
 τὸν Αἴαντα, ποῦ ἔξω βγῆκε—ὠιμένα ! — γιὰ κακὸ του.

Τώρα κατάλαβα πὼς μ' εἶχεν ἀπατήσει
 καὶ πὼς μὲ ἀπόρριξε ἀπὸ τὴν παλιά του ἀγάπη !
 Ἄλλοί μου ! τί νὰ κάνω, ὦ τέκνο μου ; δὲν πρέπει
 νὰ στέκομαι· κ' ἐγὼ θε νάρθω, ὅσο βαστάω.
 Πᾶμε, ἄς βιαστοῦμε, καθησιῦ καιρὸς δὲν εἶναι.

ΧΟΡΟΣ

Νὰ τρέξω εἶμαι ἔτοιμος· δὲν εἶμαι μόνο λόγια,
 τί θ' ἀκλουθήση ποδιῶν κ' ἔργου γρηγοράδα.

ΑΙΑΣ ¹

Νὰ τὸ σπαθὶ στημένο ἐδῶ, ὅπως θὰ μπορούσε
 νὰ κόβῃ πιὸ καλά—ἂν καιρὸς γιὰ τέτοια σκέψη
 τοῦ Ἐχτορα δῶρο, ἀπ' ὅλους τοὺς ξένους σὲ μένα
 πιὸ μισητοῦ, ποῦ δὲ μπορῶ νὰ τόνε βλέπω·
 κ' εἶναι σὲ γῆ ἐχθρική μπηγμένο, τὴν Τρωάδα
 νιοτροχισμένο μὲ σιδεροφάγο ἀκόνι·

1) Ἡ σκηνὴ ἀλλάζει κι' ὁ Αἴαντας φαίνεται στὸν κάμπο μόνος.

καὶ τῶμπηξα πολὺ καλὰ στεριώνοντάς το
καὶ βολικώτατα γιὰ νὰ μὲ θανατώσῃ
σύντομα. Κ' ἔτσι εἶν' ἔτοιμα τὰ πάντα· τώρα
σύ πρῶτος σύντρεξέ με. ὦ Δία, καθὼς ταιριάζει.
Καὶ θεὸς νὰ σοῦ ζητήσω χάρη ὅχι μεγάλη.
Στείλε κανέναν, τὸ κακὸ τοῦτο μαντάτο
στὸν Τεῦκρο νὰ τὸ φέρῃ, γιὰ νὰ μὲ σηκώσῃ
πρῶτος, σὰν πέσω πάνω στὸ νιορραντισμένο
σπαθί μου, γιὰ νὰ μὴ πρωτοῖδουν οἱ ἐχτροί μου
καὶ μὲ πετάξουν στὰ σκυλλιά θροφή καὶ στὰ ὄρνια.
Τόσο μονάχα σὲ παρακαλάω, καὶ κράζω
καὶ τὸν ψυχοδηγὸν Ἑρμῆ νὰ μὲ κοιμίσῃ
γλυκά, ἀφοῦ μ' ἕνα ἀτράνταχτο ἐγὼ πήδημά μου
καὶ γρήγορο μὲ τὸ σπαθί τὰ πλευρὰ στίσω.
Κράζω βοηθοὺς καὶ τίς αἰώνιες τίς παρθένες,
ποῦ τῶν ἀνθρώπων ὅλα βλέπουνε τὰ πάθια,
τίς Ἐρινύες τίς σεβαστὲς καὶ γοργοπόδες,
νὰ ἰδοῦν πὼς χάνομαι ὁ πικρὸς ἀπ' τοὺς Ἀτρεΐδες.
Καὶ τοὺς κακοὺς αὐτοὺς κακὰ κι' ἀπὸ τῆ ρίζα
νὰ συνεπάρουν τοὺς κι' ὅπως κυττᾶν ἐμένα
μόνος νὰ σφάζωμαι κι' αὐτοὶ νὰ σφαχτοῦν μόνοι
καὶ τοῦ χαμοῦ των νᾶν' αἰτία οἱ πιὸ γλυκοὶ των
γόνοι. ὦ γοργές μου κ' ἐκδικήτρες Ἐρινύες
τρέξτε καὶ τὸ στρατὸ ὅλο μὴν τὸν λυπηθῆτε.
Καὶ σύ, ποῦ στὸν ψηλὸ οὐρανὸν ὠδήγας τὸ ἄρμα,
Ἥλιε, ὅταν δῆς τὴν πατρικὴ μου γῆς, κρατώντας
τὰ χρυσοκέντητα λουριά, τίς συφορές μου
κι' αὐτὸ τὸ θάνατό μου μῆνυσε στὸ γέρο
πατέρα μου καὶ στὴν βαρυσμοιρῆ μου μάνα.

Ἄχ! ναι ἡ ὀλόπικρη ὅταν τὸ μαντάτο μάθῃ,
ὅ' ἀρχίσῃ μοιρολόι μεγάλο μὲς τὴν πόλῃ.
Ἄλλ' ὅμως δισόλου δὲ φελαῖ νὰ κλαίγομαι ἔτσι,
μὰ πρέπει γρήγορα ν' ἀρχίσω τῆ δουλειά μου.
Θάνατε, ὦ θάνατε, ἔλα σίμωτέ με τώρα,
ἂν καὶ κεῖ κάτω θὰ σὲ χαιρετήσω ἐσένα!
Καὶ σένα, ὦ φῶς τῆς σημερινῆς λαμπρῆς ἡμέρας,
καὶ τὸν ἀρματοδόρμον ἥλιο χαιρετίζω,
γιὰ ὀλόστερνη φορὰ κι' ἄλλοτες πιά ποτέ μου!
ὦ φῶς, ὦ γῆς ἱερώτατῃ τῆς Σαλαμίνας,
κι' ὦ θέμελο τῆς πατρικῆς μου τῆς ἐστίας
κι' Ἀθήνα ξακουσμένη καὶ συγγενικὴ μου
γενιά τῆς καὶ ποτάμια ἐσεῖς, πηγές καὶ κάμποι
τῆς Τροίας, σᾶς ἀποχαιρετάω, ποῦ ἐθρέψατέ με!
Αὐτὸ τὸ λόγο γιὰ στερνὸ ὁ Αἴαντας σᾶς λέγει
καὶ τᾶλλα θὰ τὰ διηγῆθῶ κάτου στὸν Ἄδῃ!

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Α'.¹

Κόπος στὸν κόπο κόπον ἔφερε!
Γιατί ποῦ, ποῦ,
ποῦ δὲν ἐπῆγα ἐγώ;
Μὰ κανεὶς τόπος δὲν μπορεῖ νὰ μὲ φωτίσῃ!
Ἄ νά,
κάποιοινε κρότο πάλι ἀκούω!

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Β'.

Τῶν συντρόφων σου ἐμᾶς τὴν ὀμιλία ἀκούεις!
ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Α'.
Τί λοιπὸν ἔκανες;

1) ὁ Χορὸς σὲ δυὸ χωρισμένους γυρνᾷ ἀπὸ ἀντίθετες διευθύνσεις.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Β'.

Τὰ δυτικά ἔλα τάλωνίσταμε τῶν πλοίων!

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Α'.

Τί λοιπὸν βρῆκες;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Β'.

Κόπον πολὺν χωρὶς νὰ ἰδῶ τίποτες ἄλλο.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Α'.

Ἄλλ' οὔτε καὶ στὸν ἀνατολικὸ τὸ δρόμο
πουθενὰ δὲ μᾶς ἔδειξε κάποιο σημάδι.

ΧΟΡΟΣ

Ἄχ! ποιὸς λοιπὸν ἀπ' τοὺς ξωμάχους

θαλασσινοὺς, ποὺ ἄϋπνος ἐψάρευε,

ἢ ποιὸς ἀπ' τοὺς Ὀλύμπιους θεοὺς,

ἢ ποιὸ ἀπ' τοῦ Βοσπόρου τὰ γρήγορα

ποτάμια, κάπου ἰδόντας τον

νὰ πλανιέται τὸν σκληρόψυχο,

θὰ μοῦ τὸ μήναι;

Τί ἔναι σκληρὸ ἐγώ, ποὺ πλανέθηκα

σὲ μακρυνοὺς κόπους, νὰ μὴ ἴγγισω

σὲ τέλος βολικὸ καὶ ποῦναι τος

ὁ χαμένος νὰ μὴ βλέπω!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ (ἀπὸ μέσα)

Ἄλλοί μου! ἄλλοί!

ΧΟΡΟΣ

Ποιανοῦ φωνὴ ἀπ' τὸ πλαγινοὺ τὸ δάτος βγήκε;

ΤΕΚΜΗΣΣΑ (βγαίνοντας)

Ἄλλοί μου, ἢ ἄμοιρη!

ΧΟΡΟΣ

Τὴ νύφη βλέπω ἐδῶ τὴν κονταροπαρμένη,

τὴν Τέκμησσαν, ἀπ' τὸ κλάμα τοῦτο ἀλαλιασμένη!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Πάω, γάθηκα, ἀφανίστηκα, καλοὶ μου φίλοι!

ΧΟΡΟΣ

Καὶ τί συμβαίνει;

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Νά! τώρα κοίτεται ὁ Αἴαντάς μας νιοστραγμένος,
ἀφοῦ σωριάστηκε κρυφὰ πὰ στὸ σπαθὶ του.

ΧΟΡΟΣ

Ἄχ! πάει ὁ γυρισμὸς μας πιά!

ὠμίενα, βασιλιά μου, σκότωσες

κ' ἐμᾶς τοὺς σύντροφούς σου ναύτες,

ὦ ἄμοιροι ἐμεῖς καὶ σύ, ὦ γυναίκα!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ταιριάζει μας νὰ κλαίμε, τί τὸ πράμα εἶναι ἔτσι.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ μὲ ποιανοῦ χέρι σκοτώθηκεν ὁ μαῦρος;

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Μὲ τὸ δικό του καὶ μονάχος· τὸ μπηγμένο

στὴ γῆ σπαθὶ του, ποὺ ἔπεσε πάνω, τὸ δείχνει.

ΧΟΡΟΣ

Ἦ συφορά μου, μοναχὸς σου σφάχτηκες,

ἀφύλαχτος ἀπὸ τοὺς φίλους!

κ' ἐγώ, ὁ ὀλότελα κουφὸς

κι' ἀνίδεος, ὀλότελα, σ' ἀμέλησα!

Ποῦναι τος ὁ βαρύνωμος

ὁ Αἴαντας ὁ κακονόματος; ¹

1) Ἐκθαλείεε εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ Αἴαντα ἔγινε ἀπὸ τὸ ξεφωνητὸ καὶ! αἶ!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Δὲν εἶναι νὰ τὸν δῆ κανεῖς· μὲ αὐτὸ τὸ ροῦχο
τὸ διπλὸ θὰ τὸν γυροσκεπάσω, τί ἔτσι
κανεῖς, καὶ φίλος, δὲ θὰ βάσταε νὰ τὸν βλέπη
νὰ ξεφυσάη ἀπὸ τῆ μύτη μαῦρον αἷμα
κι' ἀπ' τὴν πληγὴ τῆ φονικῆ, ποὺ ἀνοιξε ἀπὸς του.
Ἄχ! ποῦναι ὁ Τεῦκρος; πόσο θάρχονταν στὴν ὥρα
γιὰ νὰ παρασταθῆ τὸ νεκρὸν ἀδερφό του!
Δύστυχε, ποῖος ἐστὺ ποῖος συφορὸς ἐπῆρες,
ποὺ θρήνων ἀξίος νὰ γενῆς κι' ἀπ' τοὺς ἐχτροὺς σου!

ΧΟΡΟΣ

Ἐμελλες, ἄμοιρε, ἔμελλες
μὲ τὸν καιρὸν πάντα βαρύγλωμος,
νὰ λάβῃς κακὴ μοῖραν ἀπειρων
πόνων! Ὀλονυχτίς κι' ὀλημερίς
ἔτσι σκληρόψυχος ἐστέναζες
ἐχθρικά ἐνάντια στοὺς Ἀτρεΐδες
μὲ θλέθριο πάθος!
Ἄχ! ναὶ παθῶν μεγάλων γένηκε
ἡ μέρα ἐκείνη ἀρχή, ὅταν βάλθηκε
ὁ ἀγῶνας τῆς ἀντρείας γιὰ τὰ ὄπλα.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄλλοί μου, ἄλλοί!

ΧΟΡΟΣ

Ὡς τὴν καρδιά, ξέρω, ὁ πολὺς σπαραγμὸς σφάζει!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄλλοί μου, ἄλλοί!

ΧΟΡΟΣ

Δὲ σ' ἐμποδίζω καὶ διπλὰ νὰ ξεφωνίζης,
ἀφοῦ μόλις στερήθηκες τέτοιον φίλο!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Σὺ τὸ φαντάζεσαι, μὰ ἐγὼ τὸ καλοξέρω!

ΧΟΡΟΣ

Τὸ παραδέχομαι.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Παιδάκι μου, σὲ ποῖο ζυγὸ σκλαβιάς, ὠμιμένα,
πηγαίνουμε, ποιοὶ τύραννοι μᾶς περιμένουν;

ΧΟΡΟΣ

Ἄλλοίμονο! τῶν δυὸ Ἀτρεϊδῶν
τῶν ἀπῶνων μολόγητες
τὸ ἀνείπωτο κατόρθωμα μὲ αὐτὸ σου
τὸ στέναγμα. Ὅμως ὁ θεὸς
εἶθε νὰ τὸ μποδίσῃ!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Χωρὶς τοὺς θεοὺς αὐτὰ δὲ θὰ γενόνταν ἔτσι!

ΧΟΡΟΣ

Κακὸ μᾶς κάναν, ποὺ τοῦ ξεχειλάει ἡ πίκρα.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄχ, τέτοιο πάθημα ἢ ἐκδικήτρα θεά, ἢ κόρη
τοῦ Δία μᾶς τῶσπειρε γιὰ χάρη τοῦ Ὀδυσσεύα.

ΧΟΡΟΣ

Ἄχ, ναί! ἐκεῖνος ὁ πολύτολμος χαίρεται μὲ τὴ μαύρη
ψυχὴ του καὶ κρυφογελά γιὰ τῆς τρέλλας τὸ πάθος,
κι' ὠμιμένα, ὠμιμένα, ἀκούγοντάς τονε κ' οἱ δυὸ οἱ Ἀτρεΐδες!

ΤΕΚΜΗΣΣΑ

Ἄς γελοῦν κι' ἄς χαίρονται γιὰ τίς συφορὸς του·
ὅμως ἂν ἴσως ζωντανὸ δὲν τὸν ποθοῦσαν,
νεκρὸ θὰ τότε κλάψουνε στὴ χρεῖα τῆς μάχης.
Γιὰτί οἱ στραβόγλωμοι, ὅταν ἔχουν μὲς τὰ χέρια
τὸ καλὸ, δὲν τὸ ἐχτιμᾶνε, πρὶν τοὺς τὸ πάρουν.

[Κι' ἂν πέθανε πικρὸς γιὰ μὲ ἢ γλυκὸς γιὰ κείνους,

αὐτὸς ἐχάρηκε, γιατί ὅ,τι ἐπιθυμοῦσε
τὸ πέτυχε, τὸ θάνατον, ὅπου ζητοῦσε].

Γιατί λοιπὸν εἰς βάρος του αὐτοὶ νὰ γελᾶνε;
σκοτώθηκ' ἐξ αἰτίας τῶν θεῶν κι' ὄχι δικῆς των!
Λοιπὸν στὰ κούφια ἄς μεγαλολογῆ ὁ Ὀδυσσεύς!
Τι δὲν ὑπάρχει γιὰ καλὸ τους ὁ Αἴαντας πλέον,
ἀλλ' ἔφυγε, λύπη καὶ κλάμα ἀφήνοντάς μου.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ὁμιμένα, ὦμέ!

ΧΟΡΟΣ

Σώπα! γιατί θαρρῶ τὸν Τεῦκρο ἀκούγω, θρήνο
νὰ σκούζῃ ταιριαστὸ σ' αὐτὴ τῇ συφορᾷ μας.

ΤΕΥΚΡΟΣ

ὦ ἀγαπημένε μου Αἴαντα κι' ὦ ἀδερφικά μου
μάτια, βρίσκεσαι, ὅπως βαστάει ὀλοῦθε ἢ φήμη;

ΧΟΡΟΣ

Τὸ παλληκάρι χάθηκε, μάθε το, Τεῦκρε!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ἀλλοίμονό μου, ἡ τύχη μου πόσο βαρῦν εἶναι!

ΧΟΡΟΣ

Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι τὰ πράματα . . .

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ἄχ! ἐγὼ μαῦρος!

ΧΟΡΟΣ

Στέκει νὰ κλαίς!

[ΤΕΥΚΡΟΣ

Ὁμιμέ, ἀνυπόφορό μου πάθος!

ΧΟΡΟΣ

Καὶ πολὺ μάλιστα!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ἄλλοί μου! τὸ παιδί του
ποῦναι το; σὲ ποῖο μέρος εἶναι τῆς Τρωάδας;

ΧΟΡΟΣ

Μονάχο μέσα στὴ σκηνή.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Γρήγορα τρέχα
ἐδῶ νὰ μοῦ τὸν φέρῃς, μὴν ἐχθρὸς κανένας
σὰν λιονταρόπουλο μικρὸ τὸ κρυφαρπάξῃ.
Πήγαινε τρέχα γρήγορα: φυσικὸν εἶναι
στῶν ἐχθρῶν τους τὸ θάνατο νὰ χαίρονται ὄλοι!

ΧΟΡΟΣ

Ὅταν ἐζοῦσε, τὴ φροντίδα τούτη, ὦ Τεῦκρε,
ὁ Αἴαντας σοῦ παράγγελλε καθὼς τὴν ἔχεις!

ΤΕΥΚΡΟΣ

ὦ θέαμα σὺ σπαραχτικώτατον ἀπ' ὅλα,
ποῦ μὲ τὰ μάτια τὰ δικὰ μου εἶδα κι' ὦ ὁρόμε,
ποῦ πλιότερό μου λύπησες τὸ σπλάγχο ἀπ' ὄλους
καὶ ποῦ σὲ ἀποπερπάτησα τώρα δὲ μόλις,
σὰν ἔμαθα τὸ θάνατό σου, Αἴαντα γλυκέ μου,
ὀλοῦθε ἀναζητώντας καὶ σκαλεύοντάς σε!
Γιατὶ μιὰ φήμη ξαφνική, σὰν ἀφημένη
ἀπὸ θεό, μᾶς πέρασε, πὼς ἐσκοτώθης!
Κ' ἐγὼ ὁ πικρὸς ἀκούγοντάς το, ὅταν μακριὰ μου
ἐκλαιγα, τὼρ' ἀποσβολώθηκα, ποῦ βλέπω!
Ἄλλοί μου!
Ἄνοίχτε τον, ὅλη τὴ συφορὰ νὰ ἰδῶ την!
ὦ ἀβάσταχτη ὄψη, ὦ τόλμη ὀλέθρια, ὦμιμένα, πόσες
λύπησες ἀφοῦ μοῦσπειρες, τὼρ' ἀποθαίνεις!
Ποῦ μοῦναι βολετὸ νὰ πάω, ποιούς ν' ἀντικρύσω,

πού δὲ σὲ σύντρεξα, ὅταν σ' ἔδερναν οἱ πόνοι;
Καὶ βέβαια ὁ πατέρας μας ὁ Τελαμώνας
 καλὸς καὶ γλυκοπρόσωπος θέλει δεχτῆ με,
 ὅταν χωρὶς ἐσένα πάω! πού δὲ γελάει
 τάχειλι του κι' ὅταν χαρούμενος λογιέται!
 Ποιὸ βρισολοῖ θ' ἀφήτη; τί δὲ θά μοῦ σύρη;
 πῶς νόθος ἐγεννήθηκ', ἀπὸ μάνα σκλάβα,
 πῶς ἀπὸ φόβο κι' ἀναντρεία ἐπρόδωκά σε,
 ἢ κι' ἀπὸ δόλον, ὦ γλυκέ μου Αἴαντα, τάχα
 γιὰ νὰ σοῦ πάρω τὸ βατίλειο καὶ τὸ βίος σου!
 Ἔτσι θά μοῦ μιλήση ἀψύς, στὰ γηρατειά του
 βαρύγνωμος, χωρὶς καθόλου ἐγὼ νὰ φταίω.
 Κ' ὕπερα θέλει μ' ἀπορρίξει καὶ μὲ διώξει
 ἔξω ἀπ' τὴ χώρα, ἀφοῦ μὲ τὰ σκληρὰ του λόγια
 δούλο ἀπὸ λεύτερο μὲ καταντήσει. Τέτοια
 θά πάθω στὴν πατρίδα! Μὰ κ' ἐδῶ στὴν Τροία
 πλήθος οἱ ὀχτροὶ καὶ λιγιστὴ εἶναι ἡ συμπῶνια.
 Καὶ μοῦρθαν ὅλα τοῦτ' ἀπὸ τὸ θάνατό σου!
 Ὡμιένα, τί νὰ κάνω; πῶς νὰ σὲ τραβήξω
 ἀπ' τὸ φαρμακερὸ καὶ τὸ λαμπρὸ σπαθὶ σου
 ὅπου τρυπήθηκες; Τὸν Ἐχτορα τὸν εἶδες
 πῶς ἔμελλε μὲ τὸν καιρὸ κι' ἀποθαμένος
 νὰ σὲ ξεκάνη; Γιὰ σκεφθῆτε — ὦιμὲ — τὴν τύχη
 καὶ τῶν δυωνῶν· ὁ Ἐχτορας μὲ τὸ ζωνάρι,
 πού δῶρο πῆρε το ἀπ' αὐτόν, στὸ ἄρμα δεμένος
 ὠτότου πού ξεψύχητε μακροσερνόταν·
 καὶ ὁ Αἴαντας ἔχοντας κεινοῦ τὸ σπαθὶ δῶρο
 σκοτώθηκε, θανατερά σ' αὐτὸ ριγμένος.
 Λοιπὸν δὲν εἶναι τὸ σπαθὶ ἀπ' τὴν Ἐριννύα

καὶ τὸ ζωνάρι ἀπ' τὸ σκληρὸ τεχνίτην Ἄδη
 μαστορεμένα; Ἐγὼ παντοτεινὰ θά λέω
 πῶς οἱ θεοὶ τὰ μηχανεύονται ὅλα τοῦτα·
 κι' ὅποιον αὐτά μου δὲν τοῦ στέκονται στὴ γνώμη,
 ὅπως ἐγώ, κι' αὐτὸς ἄς ἔχει τὴ δική του!

ΧΟΡΟΣ

Μὴν πᾶς μακρυὰ· σκέψου πῶς θέλει τόνε θάψης
 τὸν ἄντρα τὸ γενναῖο καὶ τί θ' ἀντιμηλήσης·
 τί βλέπω κάποιον ὀχτρό μας κι' ὅπου νᾶναι φτάνει
 γελώντας γιὰ τὴ δυστυχία μας ὁ κακοῦργος.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Καὶ ποιὸς ἀπ' ὅλους εἶν' ὁ ἐχθρὸς, ὅπου ξεκρίνεις;

ΧΟΡΟΣ

Ὅπου γι' αὐτὸν στὸν τόλεμο ἤρθαμε, ὁ Μενέλαος!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Τὸν βλέπω, γιὰτὶ σίμωσε καὶ γνώρισά τον!

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Αἶ σένα λέγω! τὸ νεκρὸ ἄφησέ τον, ὅπως
 εἶναι, καὶ μὴ σηκώνης τον γιὰ νὰ τὸν θάψης!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Γιὰτὶ ξεστόμισες λόγον ἔτσι μεγάλο;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Σ' ἐμὲ καὶ στοῦ στρατοῦ τὸν πρῶτον¹ ἔτσι ἀρέσει!

1) Τὸν Ἀγαμέμνονα.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Και τὴν αἰτία πού προφασίζεσαι, δὲ λέγεις;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Ἐμεῖς ἐλπίζοντας, πὼς ἀπὸ τὴν πατρίδα
τὸν φέρναμε τῶν Ἀχαιῶν σύμμαχο φίλο,
τὸν βρήκαμ' ἐχθρικώτερο κι' ἀπὸ τοὺς Φρύγους·
γιατί, ἀφοῦ θάνατο στὸ στράτευμα ἐβουλήθη,
νύχτα ἔπεσε, νὰ μᾶς χαλάσῃ μὲ τὸ δόρυ·
κι' ἂν ὁ θεὸς δὲ χάλαε τὴν ἀπιδρομὴ του,
ἔμεῖς τὴν τύχη πέρνοντας, πού ἔλαχε τοῦτος,
θενὰ κοιτόμασταν νεκροὶ ἐδῶ ντροπιασμένοι
κι' αὐτὸς θὰ ζοῦσε! Μὰ ὁ θεὸς τὸ θυμὸ τῶρα
τοῦ παραστράτισε, πού μὲς τάρνια νὰ πέσῃ.
Γι' αὐτὸ κανένας δυνατὸς τόσο δὲν εἶναι,
πού νὰ τοῦ θάψῃ τὸ κορμὶ μέσα σὲ τάφο,
μὰ στὴ χλωρὴ τὴν ἄμμο ἀπάνω ἀποριγμένος
τῶν ὄρνιων τῶν θαλασσιῶν τροφὴ θὰ γένη.
Σ' αὐτὸ καμιὰ παλληκαριά μὴν ἀντιτάξῃς!
Γιατί, ὅσο ζοῦσε, ἂν δὲ μπορούσαμε, ὅμως τῶρα
πού πέθανε, θέλει τὸν ὑποτάξουμε, ὅσο
κι' ἂν σὺ δὲ θέλῃς, μὲ τὰ χέρια αὐτὰ πού βλέπεις.
Γιατί ποτὲς δὲ θέλῃσε ζώντας ν' ἀκούσῃ
τὰ λόγια μου! Κ' εἶναι κακὸς ἄνθρωπος, ὅπου
ὄντας ἀπλὸς πολίτης δὲ στέργει ν' ἀκούῃ
τοὺς ἄρχοντες· γιατί ποτὲ σὲ πόλ' οἱ νόμοι
δὲ θὰ στεκόντανε, ὅπου φόβος δὲν ὑπάρχει,
κι' οὔτε στρατὸς μὲ φρόνηση θὰ κυβερνιόταν,
ἂν κάποιο φόβου καὶ ντροπῆς δὲν εἶχε ἐμπόδιο.

Κι' ἂν δυνατόσωμος κανεῖς εἶναι τος, πρέπει
νὰ ξέρῃ πὼς κι' ἀπὸ μικρὴ ἀφορμὴ θὰ πέσῃ.
Καὶ σὲ ὅποιονε ντροπὴ μαζί καὶ φόβος εἶναι,
μάθε, πὼς εἶναι αὐτὸς παντοτεινὰ σωσμένος·
κι' ὅπου μπορεῖ κανεῖς νὰ βρίζῃ καὶ νὰ κάμνῃ
ὅ,τι βουλιέται, μάθε το, πὼς τοῦτ' ἡ πόλῃ
πρῶτα κινώντας μέσα στὸ βυθὸ θὰ πέσῃ.
Μὰ κάποιος φόβος ἄς ὑπάρχῃ στὸν καιρὸ του,
κι' ἄς μὴ θαρροῦμε, πὼς, ἂν κάνουμε τὸ κάθε
πού μᾶς ἀρέσει, δὲ θὰ πληρωθῇ μὲ λύπη.
Αὐτὰ πηγαίνουν ἀλλαχτά· πρὶν ἦταν τοῦτος
ἀπόκοτος καὶ καυχῆσιάρης, τῶρα ἐγὼ ἔμαι
τὸ πᾶν! Καὶ σένανε σοῦ λέω νὰ μὴ τὸν θάψῃς,
γιὰ νὰ μὴν πέσῃς, θάβοντάς τον, σὺ στὸν τάφο.

ΧΟΡΟΣ

Μενέλαε, θεμελιώνοντας μιὰ τέτοια γνώμη
σοφῇ, μὴ θέλῃς τοὺς νεκροὺς νὰ τοὺς ντροπιάζῃς!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Δὲ θ' ἀπορέσω γιὰ κανένα πλέον, ὦ ἄντρες,
ὅπου γενιὰ μὴν ἔχοντας καλὴ, ἀμαρταίνει,
ὅταν οἱ πού νομίζονται ἀπὸ σοῦ μεγάλο
σὲ τέτοια μὲ τὰ λόγια τοὺς σφάλματα πέφτουν.
Γιὰ πὲς μας πάλι ἀπ' τὴν ἀρχή· σὺ λοιπὸν λέγεις,
πὼς σύμμαχο τῶν Ἀχαιῶν τὸν ἔχεις φέρει;
δὲν ἦρθε μόνος του κι' ἀφέντης τοῦ ἑαυτοῦ του;
πὼς τοῦ εἶσαι στρατηγὸς ἐσύ; πὼς τὸ λαὸ του,
πού ἔφερε ἀπ' τὴν πατρίδα, σὺ θὰ τὸν διατάξῃς;
Εἶσαι τῆς Σπάρτης βασιλιάς, ὅχι ἄρχοντάς μας!

Κι' οὔτε σοῦ δόθηκ' ἐξουσία νὰ τὸν ὀρίζης
 πλιότερο σὺ παρ' ὅσο αὐτὸς ἐσένα. Ἐκείνους
 ποὺ ἐξουσιάζεις, ἐξουσίαζε καὶ μὲ λόγια
 τιμῶρα τοὺς μεγάλα· κι' ἂν τὸ ἀπαγορεύης
 σὺ, κι' ὅποιος ἄλλος στρατηγός, θὲ νὰ τὸν θάψω
 δίκια, χωρὶς ἢ γλῶσσα σου νὰ μὲ τρομάζη!
 Δὲν ἤρθε αὐτὸς στὸν πόλεμο γιὰ τὴ δική σου
 γυναίκα, ὅπως οἱ μὲ τὸ ζόρι ἀναγκασμένοι,
 ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῶν ὀρκῶν, ποὺ ἦτανε δεμένος¹
 κι' ὄχι γιὰ χάρη σου· γιατί τοὺς τιποτένιους
 δὲν τοὺς λογάριάζε. Λοιπὸν κήρυκες πάρε
 πλιότερους καὶ τὸν ἀρχηγὸ κ' ἔλα· μὰ ἐμένα
 δὲ μὲ ταραζοῦν οἱ φωνές σου, ὅποιος κι' ἂν εἴσαι!

ΧΟΡΟΣ

Οὔτε καὶ τέτοια γλῶσσ' ἀρέσει μου στὰ πάθια·
 τί τὰ σκληρόλογα, κι' ἂν δίκια ἴναι, ζημιώνουν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Φαίνεται, πὼς μεγάλ' ἰδέα ἔχει ὁ τοξότης².

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ναί! γιατί πρόστυχη δὲν εἶναι ἡ τέχνη ποὺ ἔχω!

1) Ὃταν ὑπικντρεύετο ἡ Ἑλένη, οἱ διάφοροι ἥρωες — ἀποτυχημένοι
 γαμβροὶ — ὄρκισθησαν νὰ τὴν ὑπερασπίζουν, ὅταν τὸ κλέσῃ ἢ ἀνάγκη. Δε-
 μένος μ' αὐτὸν τὸν ὄρκο καὶ ὁ Αἴαντας ἀκολούθησε τὴν ἐκστρατεία ἐναντίον
 τῆς Τροίας.

2) Ὁ Μενέλαος σύμφωνα μὲ τὴν ἀντίληψη τῆς καλῆς ἐποχῆς εἰρωνεύε-
 ται τὴν τέχνη τοῦ τοξότη. Ὁ Εὐριπίδης στὸν «Ἡρακλῆ Μαινόμενο» τὴν
 ὑπερασπίσθη.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Πολὺ θὲ νὰ κοκορευτῆς, κι' ἀσπίδ' ἂν πάρῃς.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Κι' ἀνοπλος θὰ κατὰφερνά σε ἀρματωμένον!

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

ᾠ! πόσο τὸ κουράγιο σου θεριεύ' ἢ γλῶσσα!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Πάει μὲ τὸ δίκιο μου νὰ μεγαλοφρονάω!

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Καὶ δίκιο νὰ καλοτυχηῖ ὁ φονιάς μου ἐμένα;

ΤΕΥΚΡΟΣ

Φονιάς! τί λές; ἔξὸν κι' ἂν ζῆς ἀποθαμένος!

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Ἄν δὲ μὲ σώζανε οἱ θεοί, μ' εἶχε σκοτώσει!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Μὴ τοὺς θεοὺς, ποὺ σ' ἔσωσαν, καταφρονάεις!

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Ἐγὼ τοὺς νόμους τῶν θεῶν δὲν τοὺς πειράζω!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ἄφοῦ τὸ θάψιμο ἐμποδίζεις τῶν νεκρῶν: . . .

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Ναί· τῶν ἐχθρῶν μου· γιατί ἄλλοιῶς σωστὸ δὲ θάταν!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Κ' ἦταν λοιπὸν ποτὲς ὁ Αἴαντας ἐχθρός σου;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Μὲ μίσαε καὶ τὸν μίσαγα· καὶ σὺ τὸ ξέρεις.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ναί, γιατί σ' έπιασε στους ψήφους νά τόν κλέβης!

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Αυτό ήταν λάθος τῶν κριτῶν κι' ὄχι δικό μου.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ἐσύ μπορεῖς κάθε κακὸ νά κρυφοκάνης!

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Αὐτός σου ὁ λόγος φέρνει με σὲ στενοχωρία!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ἄοχι περσότερη ἀπ' ὅση ἐπιθυμάω.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Μιά εἶναι ἡ κουβέντα μου· δὲν κάνει νά τόν θάψει.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ἄκου καὶ τὴν ἀπάντητη: θέλω τόν θάψει!

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Γνώρισα κάποιον παλληκαρὰ στὰ λόγια,
ὅπου ἔκανε τοὺς ναύτες του νά ταξιδέψουν
μὲ τὸ βοριά καὶ πού ἔχασε τὴ λαλιά του ὄντας
τὸν βρῆκεν ἡ κακοκαιρία, κι' ἀπὸ τὸ φόβο
πεσμένος ἄφηγε νά τὸν πατοῦν οἱ ναύτες.

Ἔτσι καὶ σέβανε καὶ τῆς μακρυᾶς σου γλώσσας
θὰ κόψη τὸ πολὺ βουητὸ, ἀν ξάφνου φουστῆση
ἀπὸ μικρούλι σύνεφο βοριάς μεγάλος!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Κ' ἐγὼ εἶδα κάποιον φουσκωμένο μὲ μωρία,
πού ἔπερνε ἀέρ' ἀπ' τὴν κακοτυχιά τῶν ἄλλων.

Κ' ὕστερα, σὰν τὸν εἶδεν ἕνας σὰν κ' ἐμένα
κι' ὁμοιος μου στὴν καρδιά, τοῦπε: «τοὺς πεθαμένους
μὴν τοὺς κακομεταχειρίζεσαι, ἀνθρωπέ μου!
γιατί, ἀν τὸ κάνης, μάθε το, θὰ πάθης τὰ ἴδια»!
Μὲ τέτοια τὸν ὀρμήνεψε τὸν κακομοίρη·
καὶ νάτος, τότε βλέπω, κ' εἶναι, ὅπως νομίζω,
ὄχι ἄλλος ἀπὸ σέβανε! . . Μὴ δὲ μὲ νοιώθεις;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Πάω! γιατί θάτανε ντροπὴ νά μάθουν, ὅτι
μὲ λόγια τιμωροῦσα ὅποιον μποροῦσα μ' ἔργα!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Τράβα λοιπόν! γιατί ντροπὴ ἔναι καὶ σὲ μένα
ν' ἀκούω ἀνθρωπον κούφιο νά βριτολογάη!

ΧΟΡΟΣ

Μεγάλο μπερδεμα θὰ γίνῃ!
Ὅσο μπορεῖς, Τεῦκρε, πιδ γρήγορα
βιάσου νά βρῆς κανέναν ἄδειο
λάκκο γιὰ τὸ νεκρὸ μας, ὅπου
τάφος σκοτεινὸς νά γένη του
μὰ ἀξέχαστος ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Καὶ νά, στὴν ἴδιαν ὥρ' ἀπάνω ἐδῶ σιμά του
ἤρθαν μαζί ἡ γυναίκα του καὶ τὸ παιδί του
τὸ θάψιμο τοῦ δύστυχου γιὰ νά ἐτοιμάσουν.
Ἦ παιδί, πρόβαινε καὶ στέκοντας σιμά του
ἰκέτης, πιάσε τὸν πατέρα πού σ' ἐγέννα.
Καὶ κάθου, ἀπάνω του γυρμένος, καὶ κρατώντας

στά χέρια σου τὴν κόμη μου καὶ τῆς μητρὸς σου
καὶ τὴν δική σου, πλούσια πρόσφορα. Κι' ἂν κάποιος
μὲ βιά θελήσῃ ἀπ' τὸ νεκρὸ νὰ σὲ ἀποδιώξῃ,
ἄμποτες ἄθαφτος ν' ἀπορριχθῆ ἀπ' τὴ χώρα
κακὴν κακῶς, μὲ τῆς γενιᾶς του ὄλην κομμένη
τὴ ρίζα, καθὼς κόβω αὐτὸν τὸν πλόκαμό μου.
Κράτα τον τὸν πατέρα σου καὶ φύλαγέ τον
καὶ μὴν κανεὶς κινήσῃ σε ἀπ' τὴν ἀγκαλιά του!
Καὶ σεῖς μὴ στέκεστε κοντὰ του σὰ γυναῖκες,
ἀλλὰ παρασταθῆτε τον, ὅσο ἐγὼ νάρθω
γιὰ τὴν ταφή του νὰ νοιαστῶ, κι' ἄς μὴν ἀφήνουν.

ΧΟΡΟΣ

Ποῖος θᾶναι πιά ὁ στερνὸς ὁ χρόνος,
καὶ! πότε θὰ τελειώσουν οἱ πολύπαθοι
ποὺ τᾶπειρα κακὰ μοῦ φέρνουν,
τὰ δορατογέννητα,
ἐδῶ στὴ σκότεινη τὴν Τροία,
ποῦ γινε τῶν Ἑλλήνων ντροπιασμα;
Ἐπρεπε στὸν ἄπατον αἰθέρα
ἢ κάτου στὸν κοινὸ τὸν Ἄδη
νὰ βουλιᾶξῃ ἐκεῖς ποὺ κίνησε
τῶν μισημένων ὄπλων τὸ συντροφικὸ
τὸν πόλεμο στοὺς Ἑλληνας,
ποὺ ψυχομέτρι χάλασε πολύ·
— ὦ δυστυχὲς ἀπανωτὲς! —
Οὔτε τῶν στεφανιῶν ἐκεῖνος
καὶ τῶν βαθυῶνε ποτηριῶν
νὰ χορτάσω μοῦ ἄφησε
τὴ χαρά, κι' οὔτε τὸν ἦχο

τὸ γλυκὸ τῶν σουραυλιῶν
καὶ τὸν ἀναπαμὸ τῆς νύχτας
στοῦ Ἔρωτα τὴν ἀγκαλιά!
Καὶ κοίτομαι παραρριγμένος
μὲ κόμη νοτισμένη πάντα
ἀπ' τὴν ὀλόπυκνη ὄροσιᾶ,
κακὸ θύμημα τῆς Τροίας.
Καὶ ποῖν γιὰ τὰ νυχτερινὰ
ξαφνίσματα καὶ τίς σαγιῆτες
μοῦτανε ὁ Αἴαντας ταμπούρι·
μὰ ἔπεσε τῶρ' ἀπὸ κακὴ
μοῖρα· ποῖα πλέον χαρὰ σ' ἐμὲ
θέλει ξανάρθει;

Ἄμποτες νᾶμουνα ψηλά
στὰ βράχια τοῦ μακροῦ Σουνίου,
ὅπου κρεμιέται ὁ θαλασσοδάρος
καὶ ὁ δεντρόπληθος ὁ κάβος
γιὰ νὰ χαιρετήσω κείθε
τὴν ἱερώτατην Ἀθήνα!

ΤΕΥΚΡΟΣ

Τὸν ἀρχηγὸ Ἀγαμέμνονα τὸν εἶδα ἐδῶθε
νᾶρχεται κ' εὐτὺς ἔτρεξα· καὶ φαίνεται μοι,
τὴ βρωμερὴ του γλῶσσα θὰ μᾶς ξαπολύσῃ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Σύ'σαι λοιπόν, ποὺ τόλμητες τρανὲς φοβέρες,
καθὼς μοῦ μήνυσαν, ἀζήμιωτος νὰ κόψῃς;
Ἄν ἦσουν ἀπὸ μάννα λεύτερη, θὲ νᾶχες
πλιότερ' ἰδέα καὶ θὰ περπάταγες στὰ νύχια,

πού τώρα για τὸν τίποτε ¹ τίποτες ὄντας
 τόσο ἀντιστάθηκες κι' ὠρκίστηκες, πὼς οὔτε
 ἤρθαμε τῶν Ἑλλήνων στρατηγοὶ ἢ ναυάρχοι
 οὔτε δικοὶ σου, ἀλλ' ὁ Αἴαντας, καταπὼς λέγεις,
 ἤρθε μὲ τὰ καράβια του ἄρχοντας ἀτός του.
 Κακὸ δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς δούλους ν' ἀκοὺς τέτοια ;
 Για ποιόνε τόσο παχυὰ λόγια ξερωνίζεις ;
 πού πήγε ἢ πού πολέμησε, πού νὰ μὴν πήγα ;
 ἄλλοι δὲν εἶναι ἄντρες ἐδῶ ἔξω ἀπὸ τοῦτον ;
 Πικρὸν ἀγῶνα, φαίνεται για τοῦ Ἀχιλλέα
 τάρματα βάλαιμ' ἐμεῖς τότε στοὺς Ἀργεῖους,
 ἀφοῦ στὸ κάθε τι κακοὺς μᾶς βρίσκει ὁ Τεῦκρος·
 κι' οὔτε μπορεῖ ποτὲς ἐσᾶς καὶ νικημένους
 ἢ γνώμη τῶν πολλῶν κριτάδων νὰ σᾶς κἀνη
 νὰ ὑποχωρήτε, μὰ παντοτεινὰ ἢ μὲ λόγια
 κακὰ ἢ μὲ δόλο θὰ πληγώνετε πετμένοι.
 Ὅμως κανένας νόμος μὲ συνήθεια τέτοια
 δὲ θὰ μπορούσε νὰ σταθῆ, ἂν τοὺς πού κριτήσαν
 για νικητάδες σπρώχναμε καὶ τοὺς ὀπίσω
 μπροστὰ τοὺς φέρναμε· μὰ πρέπει αὐτὰ νὰ λείπουν !
 Οἱ σωματώδικοι ἄνθρωποι δὲν εἶναι κι' οὔτε
 οἱ χοντροπλάτηδες πιδὲ στέριοι· ἐκεῖνοι πῶχουν
 κρίση σωστὴ βγαίνουν ὀλοῦθε κερδισμένοι !
 Καὶ τὸ τρανόπλευρο τὸ βόδι ἀπὸ μικρούλι
 καμουτσὶ πάει καὶ περπατᾷ σωστὰ τὸ δρόμο.
 Καὶ γρήγορα θαρρῶ, πὼς καὶ για σένα τὸ ἴδιο
 τὸ γιατρικὸ ἐτοιμάζεται, ἂν μυαλὸ δὲν βάλῃς·

1) Για τὸν ἀποθαμμένον Αἴαντα.

γιατί γι' ἄνθρωπο ἀνύπαρχτο καὶ πού ἤσκιος εἶναι ¹
 βρίζεις ἀδιάντροπα καὶ λὲς ὅ,τι σοῦ πέφτει.
 Δὲ θὰ γνωστέψῃς πιά ; καὶ στὴ γενιὰ ποῖος εἶσαι
 καταλαβαίνοντας, δὲν θὰ μᾶς φέρῃς ἄλλον
 λεύθερον ἄντρα νὰ μᾶς πῆ τὰ ὅσα σὺ θέλεις !
 γιατί ποτὲς δὲν θὰ σὲ καταλάβω ἐσένα·
 γιατί τὴ γλῶσσα τῶν βαρβάρων δὲν τὴν νοιώθω !

ΧΟΡΟΣ

Ἄμποτε καὶ στοὺς δυὸ σας φρόνηση νὰ ἐρχόταν !
 ἄλλο καλύτερο νὰ σᾶς εἰπῶ δὲν ἔχω !

ΤΕΥΚΡΟΣ

Ἄλλοίμονο ! πόσο γοργὰ ἢ εὐγνωμοσύνη
 φεύγει για τοὺς νεκροὺς καὶ δείχνεται προδότρα,
 ἀφοῦ καθόλου, τόσο δά, Αἴαντα, για σένα
 δὲν ἔχει θύμηση, πού σὺ πολλὰ για τοῦτον
 φορὲς κινδύνεψες στὴ μάχη τὴ ζωὴ σου·
 μὰ πᾶνε τώρα ξεχαστήσαν ὅλα τοῦτα.
 ὦ σὺ, πού τώρα, πλῆθος λόγι' ἀνώφελα εἶπες,
 ὀλότελα ξεχνᾶς ὅταν ἐσᾶς κλεισμένους
 στὰ χαρακώματα καὶ πιά χαμένους, μόνος
 ριχνόμενος καὶ τοὺς ὀχτροὺς μὲ τὸ κοντάρι
 τσακίζοντας σᾶς γλύτωσε τὴν ὥραν, ὅπου
 ἀρχίζε ἢ φωτιά νὰ καίη τοὺς σκαρμούς καὶ ἴπῃδες
 μ' ὄρμῃ μεγάλη ὁ Ἐχτορας μὲς τὰ συρμένα
 καράβια μας στὸν ἄμμο, πάνω ἀπὸ τοὺς τράφους ;
 καὶ ποῖος τὰ ἔμπόδιτε ὅλ' αὐτὰ ; δὲν ἦταν τοῦτος
 πού λὲς ἐσύ, πὼς οὔτε στάθηκε μαζί σου

1) Τὸν Αἴαντα.

ποτές στὸν πόλεμο; καὶ μήπως σὰς ἀξίζαν;
 Καὶ πάλι ὅταν στὸν Ἐχτορα βγῆκεν ἐνάντια,
 μόνος μὲ μόνο, θέλοντας, κί' ἄς ἐκληρώθη,
 (γιατὶ κληρὸν ποῦ θάλυωνε δὲν εἶχε βάλει,
 σβόλο ἀπὸ χῶμα ὄγρό, μὰ τέτοιονε, ποῦ πρῶτος
 ἀπ' τὴν καλότριχη τὴν περικεφαλαία
 μ' ἀλαφρὸ πῆδημα ἔμελλε νὰ ξεπηδήσῃ¹⁾
 δὲν ἦταν ὁ γενναῖος αὐτὸς κ' ἐγὼ μαζί του,
 ἀπὸ μάννα βάρβαρη δοῦλος γεννημένος;
 Κοκόμοιρε, δὲ βλέπεις, μὰ ὅ,τι σοῦρθαι λέγεις;
 Δὲν ξέρεις τοῦ πατρός σου ποιὸς εἶναι ὁ πατέρας;
 — ὁ βάρβαρος ὁ Πέλοπας ἀπ' τὴ Φρυγία!
 καὶ πὼς ὁ Ἄτρεας ποῦ σ' ἔσπειρεν ἀσεβῆ τόσο
 στὸν ἀδερφό του ἔδωκε δεῖπνο τὰ παιδιὰ του;
 κί' ὁ ἴδιος ἐσὺ ἀπὸ Κρητικιά μάννα²⁾ ἐγεννήθης,
 ποῦ μ' ἄλλον ἄντρα πιάνοντάς την ὁ γονιὸς σου
 τροφή τὴν πέταξε στάμῖλητα τὰ ψάρια!
 Καὶ τέτοιος ὄντας τέτοιου³⁾ τὴ σπορὰ ὄνειδιζεις;
 ἀπὸ πατέρα ἐγὼ μαι γυιὸς τοῦ Τελαμώννα,
 ποῦ πρῶτος στὸ στρατὸ γενάμενος ἐπῆρε
 γυναῖκα τὴ μητέρα μου· ποῦ ἀπὸ γεννιά 'ταν
 βασιλοπούλα, τοῦ Λαομέδοντα κορίτσι·
 καὶ τοῦ τὴν ἔδωκε ὁ Ἡρακλῆς διαλεχτὸ δῶρο!
 Κ' ἔτσι ἀπὸ εὐγενικοὺς ἐγὼ δύο βλαστημένος

1) Ὅταν ἐκλήρωναν, ἐβαζαν σὲ μιὰ περικεφαλαία διάφορα στερεὰ κομμάτια, ὁ καθεὶς τὸ δικό του, κ' ἔπειτα ἕνας τὴν τάραζε καὶ ὁποῖος κληρὸς πηθοῦσε ἔξω πρῶτος, αὐτὸς λάχαινε.

2) Δηλ. δὲν εἶσαι γνήσιος Ἕλληνας!

3) Δείχνει τὸν ἑαυτὸ του.

εὐγενικώτατος, πὼς τὸ αἷμα τὸ δικό μου
 θὰ τὸ ντρεπόμουν, ὅταν ἔτσι αὐτὸν πεσμένον
 τὸν σπρώχνεις ἄθαφτον, χωρὶς νὰ κοκκινίζῃς
 ὁποῦ τὸ λές; μὰ ὅπου καὶ νὰ τὸν ρίχτε, μάθε,
 κ' ἐμᾶς τοὺς τρεῖς¹⁾ θὲ νὰ μᾶς ρίχτε συντροφιά του.
 Τί ναι τιμὴ σ' ἐμένα ὑπερασπίζοντάς τον
 νὰ σκοτωθῶ γι' αὐτὸν παρὰ γιὰ τὴ δική σου
 γυναῖκα ἢ τὰδερφοῦ σου, ναι λέω, τὰδερφοῦ σου!
 Κύττα λοιπὸν καὶ τῶν δυσῶ μας τὸ συφέρο·
 γιατί ἂν μὲ βλάβῃς, κάποτε θὰ προτιμηθῆς
 δεῖλὸς νὰ μοῦ δειχνόσουν πάρεξ παλληκάρι!

ΧΟΡΟΣ

ὦ βασιλιά Ὀδυσσεά, ἦρθες στὴν ὥρα, ἂν ἦρθες
 ὄχι γιὰ νὰ τοὺς μπλέξῃς, μὰ νὰ τοὺς χωρίσῃς.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Τί τρέχει, ὦ ἄνδρες; τὴ φωνὴ ἄκουσα μακρῶθε
 τῶν Ἀτρειδῶν γιὰ τὸ γενναῖο νεκρὸ ποῦ βλέπω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Καὶ δὲν ἀκούσαμε τὰ πλέον ἄσκημα λόγια,
 ὦ βασιλιά Ὀδυσσεά, ἀπὸ τὸν ἄνδρα τοῦτον;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Τί λόγια; ἐγὼ συχῶρεση δίνω σ' ἐκεῖνον,
 ποῦ στὸ βρισίδι ἀντιμιλάει μὲ ἄλλο βρισίδι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Κακὰ τοῦ μίλησα γιατί κακὰ μοῦ ἐφέρθη.

1) Αὐτόν, τὴν Τέκμησσα καὶ τὸν Εὐρυσάκη.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Τί λοιπόν σοῦκαμεν, ὅπου νὰ σὲ πειράξῃ;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Λέει τὸ νεκρὸν πῶς ἄθαφτο δὲ θεὸς ν' ἀφήσῃ,
μὰ θὰ τὸν θάψῃ μὲ τῆ βία κι' ἄς μὴ τὸ θέλω!

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Κάνει ἕνας φίλος τὴν ἀλήθεια νὰ μιλήσῃ
χωρὶς λιγώτερο ἀπὸ πρὶν νὰ σ' ἀγαπάῃ;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

"Ἄς εἶναι, γιατί φρόνιμος δὲ θὰ λογιέμαι,
ἀφοῦ 'σαι ὁ πρῶτος φίλος μου μέσ' στοὺς Ἀργεῖους.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

"Ἄκου λοιπόν· μὰ τοὺς θεοὺς, μὴν ἐπιμένῃς
τὸ παλληκάρι ἔτσι ἀκαρῶν νὰ τὸ πετάξῃς
ἄθαφτο· μήτε νὰ νικήσῃ σε τὸ πάθος,
σὲ τόσο μῖσος σπρώχνοντάς σε, πού τὸ δίκιο
νὰ τὸ πατήσῃς. Καὶ γιὰ μένα ὁ πιὸ μέγας
ἦταν ἐχθρὸς, ἀφότου πῆρα τοῦ Ἀχιλλῆα
τάρματα, ἐγὼ ἴμως δὲ θεὸς νὰ τὸν ἐκδικώμουν
ποτές μου τόσο, πού νὰ μὴν ὁμολογᾶω
πῶς εἶδα αὐτόνε στὴν ἀντρεία πρῶτον ἀπ' ὅλους,
ὅσ' ἤρθαμε στὴν Τροία, μετὰ τὸν Ἀχιλλῆα.

"Ὡστε ἀπὸ σέν' ἀνάξια θεὸς ν' ἀτιμαζόταν·

τοὺς νόμους τῶν θεῶν θὰ χάλαες, ὅχι αὐτόνε.

~~Δὲν εἶναι δίκιο στοὺς γενναίους κακὸ νὰ κάμνῃς,~~

~~ὅσο κι' ἂν τοὺς ἐχτρεύεσαι, σὰν ἀποθαίνουν!~~

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ἐσύ, λοιπὸν παίρνεις τὸ μέρος του, Ὀδυσσεά;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ἐγὼ· γιατί ὅταν ταίριαζε τότε μιουῦσα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Δὲ στέκει ἀποθαμένο νὰ τὸν κατατρέχω;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Μὴ χαίρεσαι γι' ἄσκημα κέρδη, ὦ γυιὲ τοῦ Ἀτρεία.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ὁ ἄρχοντας δύσκολο πολὺ νὰ συγκρατιέται!

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Τοὺς φίλους, πού σωστὰ μιλοῦν, νὰ τιμᾶς πρέπει!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Κάθε καλὸς τοὺς ἄρχοντες πρέπει ν' ἀκούῃ!

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Πάψε· τί τῶρ' ἂν νικηθῆς, νικᾶς τοὺς φίλους.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Γιὰ σκέψου σὲ ποιὸν ἄνθρωπο τῆ χάρη δίνεις!

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Κι' ἂν εἶναι ἐχθρὸς, μὰ κάποτες ἦταν γενναῖος.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Τί λές; νεκρὸν, πού ἐχθρεύομαι, θεὸς νὰ τιμῆσῃς;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ἡ ἀντρεία νὰν ἀνώτερη γιὰ μένα ἀπὸ τὴν ἐχθρα!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ἄλλαξογνώμηδες λοιοῦνται ὅσοι εἶναι τέτοιοι.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Κ' οἱ παλιοὶ φίλοι μας μιὰ μέρα μᾶς πικραίνουν!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Τέτοιους λοιπὸν θέλεις νὰ πῆς πὼς ἔχεις φίλους;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Σκληρὴ ψυχὴ δὲ συνειθίζω νὰ ἐπαινῶ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Λοιπὸν δειλὸν τῆ μέρα αὐτῆ θεὸς νὰ μὲ κάνῃς;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ὅμως καὶ δίκιον ἄντρα σὲ ἔλην τὴν Ἑλλάδα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Λοιπὸν ν' ἀφήσω νὰ τὸν θάψουν μὲ ὀρηγεύεις;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Βέβαια· μπορεῖ κ' ἐγὼ στὴν ἴδια θέση νὰ ῥθω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Παντοῦ τὰ πάντα· ὅλοι κυττᾶν τὸν ἑαυτὸ τους

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Καὶ ποιὸν νὰ βλέπω πλιότερο ἀπ' τὸν ἑαυτὸ μου;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Θέλω νὰ λέγεται δική σου ἡ πράξις τούτη.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ἐπὺ θεὸ νὰ δειχτῆς καλὸς ὅπως κ' ἂν κάνῃς!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ὅμως καλὰ μάθε, ὅτι ἐγὼ καὶ πιδ μεγάλη
χάρη θὰ σοῦκαμνα, μὰ αὐτὸς γιὰ μένα θάνατι,
εἴτε ἄθαφτος εἴτε θαμένος, πάντα ἐχθρὸς μου.
Τώρα μπορεῖς νὰ κάνῃς καταπὼς σοῦ ἀρέσει!

ΧΟΡΟΣ

Εἶναι πολὺ μαρὸς ὁ ποῦ δὲ μολογήσῃ
πὼς ἔχεις πάντα σοφὴ γνώμη, ὦ Ὀδυσσέα!

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Αἰ! κ' ἀπὸ τώρα πιά στὸν Τεῦχρο ὑπόσχομαι: ὅσο
ἤμουν ἐχθρὸς του πρίν, τόσο νὰ τοῦμαι φίλος.
Καὶ θέλω τὸ νεκρὸ νὰ θάψουμεν ἀντάμα,
κάθε βοήθεια δίνοντας, χωρὶς ν' ἀφήσω
τίποτε ἀπ' ὅσα στοὺς γενναίους ἄντρες ταιριάζουν.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Καλὲ Ὀδυσσέα, ταιριάζει πάντα νὰ σοῦ λέγω
ἐπαίνους, γιὰτὶ πέρασες τὴν κάθ' ἐλπίδα.
Γιὰτὶ ἂν καὶ σὲ μισοῦσε πλιότερον ἀπ' ὅλους,
σύ μόνο χέρι τοῦδωκες καὶ δὲν ἐδέχτης
σύ ζωντανὸς τὸν πεθαμμένο ν' ἀτιμάσῃς,
ὅπως, σὰν ἦρθε ὁ στρατηγὸς ὁ ξιππασμένος,
ἀντάμα μὲ τὸν ἀδερφό του εἶχαν θελήσει
νὰ τὸν πετάξουν ἄθαφτον κ' ἀτιμασμένο!
Κ' ἄμποτες ὁ πατέρας, ποῦ στὸν Ὀλυμπο εἶναι,
κ' ἡ Ἐρινυῖα ἡ θυμητικὴ, καὶ ἡ ἐκδικήτρα
Δίκη κακοὺς κακῶς νὰ τοὺς χαλάσουν, ὅπως
ἀνάξια αὐτοὶ θελήσανε νὰ τὸν πετάξουν.
Καὶ σένα, τοῦ γεροντικοῦ Λαέρτη σπέρμα,

φοβάμαι νὰ σὲ ἀφήσω ἐγὼ στὸ θάψιμό του
ν' ἀπλώσης, μήπως καὶ κακὸ μ' αὐτὸ τοῦ κάνω·
μὰ σὲ ὄλα τάλλα βόηθησέ με· κι' ὅποιον θέλεις
νὰ φέρης ἀπὸ τὸ στρατὸ δὲν θὰ με νοιάση.
"Ἐτσι ὄλα θὰ τὰ οἰκονομήσω· καὶ σὺ μάθε
πὼς τώρα χρήσιμος πολὺ μᾶς εἶσαι φίλος.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Τὸ θέλω, ἂν ὅμως δὲν σοῦ ἀρέση νὰ συντρέξω
κ' ἐγὼ σὲ τοῦτο τὸ ἔργο, συμφωνάω μαζί σου.

ΤΕΥΚΡΟΣ

Φθάνει· γιατί πολὺς ἐπέρασε
καιρὸς· κι' ἄλλοι σας κούφιο λάκκο
γρήγορα σκάφτε μὲ τὰ χέρια σας
κι' ἄλλοι τὸν ἀψηλὸ τὸν τρίποδα
πὰ στή φωτιά ἐτοιμάστε
γιὰ τὰ ἱερά λουτρά·
καὶ μερικοὶ ἀπὸ τὸ καράβι
ἄς φέρουν πάνω στὴν ἀσπίδα
τάρματά του.

Καὶ σὺ ὦ παιδάκι, τὸν πατέρα σου
ἀπ' τὸ πλευρό του πιάνοντάς τον,
ὅσο βαστάς, μαζί μου σήκω τον!
ἀκόμα οἱ φλέβες του ¹ οἱ ζεστὲς
ξεφυσοῦν μαῦρον αἷμα ἀπάνω.
'Ἄλλ' ὀμπρός, ὅποιος λέει πὼς εἶναι
φίλος, ἐδῶ ἄς τρέξη, ἄς ἔρθη

1) Τῆς πληγῆς.

γι' αὐτὸν τὸν ἄντρα νὰ βοηθήση,
ποῦ σὲ ὄλα ἦταν γενναῖος καὶ ποῦ ἄλλος
δὲν ἔγινε καλύτερός του!

ΧΟΡΟΣ

Πολλὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ μάθη
ἄμα τὰ ἰδῆ· μὰ πρὶν ἰδῆ
κανεὶς δὲν εἶναι τῶν μελλούμενων
μάντης, τὸ πὼς θὲ ν' ἀποβοῦνε.

Τ Ε Λ Ο Σ

Handwritten signature: Α. Π. Βασιλείου

Handwritten notes:
1) αρκοφ
κουκου
ναγν 19

Handwritten mark: Me

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Γ. ΦΕΞΗ EN ΑΘΗΝΑΙΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ

Κοριολάνος (Σαξπηρο) δράμα δρ. 2.—	Κωμωδία (Λάσκαρη) σειρά δειν. δρ. 1.—
Γέρω-Μαρτέν (Κορμών-Γκρανζέ) 1.20	Λοκαντιέρα (Γκολδόνη) κωμωδία 1.40
Τόσκα (Σαρδοῦ) δράμα, πράξ. 4 1.—	Δόν Κιχώτης, ιλαροτραγωδία 1.40
Βενυόλατες ("Ιβεν) δράμα, πρ. 3 1.—	Μπάριμπα-Ανιάδος (Κόκκον) 1.—
Δύρα του Γέρω-Νικόλα (Κόκκον) 0.80	Στοιχειό (Καλδερόν) δράμα 1.—
Μακαρίτης Τουτινέλ (Μπισόν) 1.—	"Ιππόται της "Ομίλης, δράμα 1.40
Τιμή (Σούδεμαν) δράμα, πρ. 3 1.20	"Αγαθόπουλος ὁ Ξηροχωρίτης 0.80
Πατρὶς (Σαρδοῦ) δράμα, πράξ. 5 1.20	Γιὰ τὴν τιμή (Χρηστοβασιλή) 1.—
Καραντίνα (Ν. Λάσκαρη) κωμ. 1.20	Νικηφόρος Φωκῆς (Π. Ζάννου) 1.20
Δύο "Ορφανὶ (Δ' "Εννεῶ) δράμα 1.20	Χήρα (Μεϊλάν- "Αλεβὺ) κωμωδία 1.—
Κωμωδία μονόπρ. (Ν. Λάσκαρη) 1.20	Μπαλόνη (Δόγγι-Φεν) κωμωδ. 1.20
"Αλλάδης τῆς Θαλαμῆς (Καλδερόν) 1.—	Ταρτσόφος (Μολιέρον) κωμωδία 1.20
"Αγαπητικὸς τῆς Βασκοπούλας 1.20	Πιη-Νιη (Ν. Λάσκαρη-Γ. Πάπ) κ. 1.20
Νὰ τὸ "Άεμε ; (Λαμπίς) κωμωδία 1.—	Πολιτικὸς ἀνεμόμυλος (Γκοντινῆ) 0.60
Μονόλογοι (Καλαποθάκη-Λάσκαρη) 0.80	Γένος καὶ καρδία (Π. Ζάννου) 0.80
Δύο Λοχίαι (Δοβιγνὴ) δράμα 1.20	"Ιωσίας ὁ ἀκτοφύλαξ, δράμα 1.20
Στριγγίαι (Ν. "Αντονοπούλον) 0.80	Γουλιέλμος ὁ ἀχθοφόρος, δράμα 1.20
"Ατιμοὶ (Ροβετιὰ) δράμα, πράξ. 3 0.80	"Ηθοποιὸς Κῆν (Δουμᾶ) δράμα 1.40
Καπετὰν Γιακουμῆς (Κόκκον) 1.20	"Ονειρον ἔαρεν πτωχῶς (Δ' "Ανοίν.) 0.60
Φαίδρα (Σαρδοῦ) δράμα, πρ. 4 1.20	"Αρχοντοχωριάτης (Μολιέρον) κ. 1.—
Γκόλφω (Περσιιάδου) δραμ. εἰδ. 1.20	Χορὸς τοῦ Ζαλόγγου (Περσιιάδου) 1.20
Μαλλιά-Κουβάρια (Λάσκαρη) κ. 1.40	Σεβέρος Τορέλλης (Κοππέ) δράμα 1.—
Στανδὸς (Ι. Νικολάρα) δράμα 0.60	Σένο γραμὶ (Τουγγένισερ) δράμα 1.20
Χάϊδω (Π. Μελλισιάτου) δρ. εἰδ. 0.80	Σκλάβια (Σ. Περσιιάδου) δράμα 1.—
Θεῖα τοῦ Καρόλου (Μπραντόν) 1.—	Κωμωδία (Π. Ζάννου) 1.20
Γαμβρός μας (Λάσκ.-Γιαννουλάκη) 1.20	"Ελισσάβει (Γιακομῆτιη) δράμα 1.20
Ντροπαλὸς ἐρωτευμένος (Λάσκ.) 0.60	Νόρμα (Δορμεβίλ) τραγωδία 1.40
Σαμπινιόλ χωρὶς νὰ θέλλῃ, κωμ. 1.40	Μαρκήσιος Πριολᾶ (Λαβεδόν) 1.20
Μήδεια (Σουβορίν) δράμα, πρ. 4 1.20	Πάτερ ἡμῶν (Κοππέ) δράμα 0.40
Λαμπαδοδρομία ("Ερβιῆ) δράμα 1.20	"Εσμέ (Περσιιάδου) δραμ. εἰδ. 1.—
"Ερωτος θρίαμβος (Ζιακόζα) μῦθος 0.60	"Εξωσις τοῦ "Οθωνος (Δημητρ.) 1.—
Σπίτι τῆς Κούκλας ("Ιβεν) 1.40	Μετανάσαι (Αἰρωτόν) δράμα 1.—
Υἱὸς τῆς νυκτὸς (Σελτόρ) δράμα 1.20	Γαλάτεια (Σ. Βασιλειάδου) δράμα 0.70
Θυμοῦλα ἢ Γαλαξειδιώτισσα, εἰδ. 0.80	Κωνστ. Παλαιολόγος (Ζαμπελίου) 0.60
Μάρκελλα (Π. Δημητρακοπούλου) 1.20	Ψυχοπέχη (Ι. Βοταρῶ) δραμ. εἰδ. 1.20
"Ιακωβίται (Κοππέ) δράμα, πρ. 5 1.—	Μερόπη (Δ. Βεργαδάκη) τραγ. 0.70
Νὴξ ἐλεημοσύνης (Ι. Βουλοδήμον) 1.—	Σκόλλα (Σ. Βασιλειάδου) δράμα 0.70
Ράπτῃς τῶν Κυριῶν (Φεῦδῶ) 1.20	Μίδας καὶ ὁ κούρεὺς του (Λάσκ.) 0.80
"Απ' τὴ Γῆ στὸν Οὐρανὸ (Δημητρ.) 1.20	Μνηστὴρ τῆς "Αρχοντοῦλας 0.80

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ ΕΚΑΣΤΟΝ ΛΕΠΤΑ 50

ΚΑΒΑΛΑΕΡΙΑ ΡΟΥΣΤΙΚΑΝΑ Mascagni	ΧΟΡΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΟΦΟΡΩΝ Verdi
ΥΠΝΟΒΑΤΙΣ Bellini — ΤΟΣΚΑ Puccini	ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΙΑΣ Massé
ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ Puccini — ΚΑΡΜΕΝ Bizet	Η ΕΥΝΟΟΥΜΕΝΗ Donizetti
ΠΑΛΗΝΑΤΣΟΙ Leoncavallo — Α' ΙΔΑ Verdi	Ο ΚΟΥΡΕΥΣ ΤΗΣ ΣΕΒΙΛΛΑΗΣ Roccini
ΤΡΑΒΙΑΤΑ Verdi — ΡΙΓΟΛΕΤΤΟΣ "	ΛΟΥΚΙΑ ΤΟΥ ΛΑΜΜΕΡΜΟΥΡ Donizetti
ΝΟΡΜΑ Bellini — ΦΡΑ-ΔΙΑΒΟΛΟΣ Auber	Ο ΚΡΙΣΤΙΝΟΣ ΚΑΙ Η ΚΟΥΜΠΑΡΑ Ricci
ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ Boito — ΜΠΟΕΜ Puccini	ΜΑΡΚΟΣ ΒΟΤΣΑΡΗΣ Π. Καρσέρ
ΦΑΟΥΣΤ Gounod — ΕΡΝΑΝΗΣ Verdi	Η ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ ΚΑΙ Ο ΑΛΗ ΠΑΣΑΣ
ΜΙΡΕΛΛΑ — ΡΑΨΩΔΟΣ "	ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΙΑ Δ. Λαυράκη ΠΙ. Καρσέρ
Ο ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Σ. Σύνδα	Η ΜΑΡΙΣΣΑ
ΓΚΕΤ-ΣΑ Junes — ΕΥΘΥΜΗ ΧΗΡΑ Lehár	ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ Kaiman
ΠΟΥΠΕ Audran — ΓΡΕΝΑΔΙΕΡΟΙ Valente	ΟΙ ΣΩΜΑΤΟΥΦΛΑΚΕΣ Στὸ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ
ΟΝΕΙΡΩΔΕΣ ΒΑΣΣ Straus — ΒΟΚΑΚΙΟΣ	Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΤΩΝ ΑΔΑΛΑΡΙΩΝ
ΜΑΜΖΕΛ ΝΙΤΟΥΣ Hervé [Supé	Ο ΚΟΜΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ Lehár

200 ΔΡ. ΒΙΒΛΙΑ ἀγοράζετε πληρώνοντες ἀνὰ 10 ΔΡ. ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

(Handwritten notes in Greek script, likely a library or collection list, mentioning various titles and authors like Κοριολάνος, Γέρω-Μαρτέν, Τόσκα, Βενυόλατες, Δύρα του Γέρω-Νικόλα, Μακαρίτης Τουτινέλ, Τιμή, Πατρὶς, Καραντίνα, Δύο "Ορφανὶ, Κωμωδία μονόπρ., "Αλλάδης τῆς Θαλαμῆς, "Αγαπητικὸς τῆς Βασκοπούλας, Νὰ τὸ "Άεμε;, Μονόλογοι, Δύο Λοχίαι, Στριγγίαι, "Ατιμοὶ, Καπετὰν Γιακουμῆς, Φαίδρα, Γκόλφω, Μαλλιά-Κουβάρια, Στανδὸς, Χάϊδω, Θεῖα τοῦ Καρόλου, Γαμβρός μας, Ντροπαλὸς ἐρωτευμένος, Σαμπινιόλ χωρὶς νὰ θέλλῃ, Μήδεια, Λαμπαδοδρομία, "Ερωτος θρίαμβος, Σπίτι τῆς Κούκλας, Υἱὸς τῆς νυκτὸς, Θυμοῦλα ἢ Γαλαξειδιώτισσα, Μάρκελλα, "Ιακωβίται, Νὴξ ἐλεημοσύνης, Ράπτῃς τῶν Κυριῶν, "Απ' τὴ Γῆ στὸν Οὐρανὸ.)

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Γ. ΦΕΞΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΟΡΝΙΘΟΤΡΟΦΙΑ Πρακτική Γ. Παρίση λ. 70	Ο ΑΔΙΚΟΟΛΙΣΜΟΣ υπό Legrain . . . λ. 60
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ Πρακτικής υπό Κ. Στασινοπούλου . . . > 80	ΑΙ ΑΚΤΙΝΕΣ ΡΑΥΤΗΡΓΕΝ υπό Paul Philippi, καθηγητού . . . > 60
ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ Οβελισκιά, Α. Γεωργιάδου . . . > 60	ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ . . . > 60
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑΣ Πρακτικής υπό Κ. Στασινοπούλου . . . > 90	Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΑΡΗΣ Flammarion . . . > 60
ΑΙ ΑΣΦΕΝΕΙΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΣΙΩΝ υπό Κ. Στασινοπούλου . . . > 80	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ . . . > 60
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ υπό Federico Reale καθηγητού . . . > 90	ΟΙ ΠΟΛΥΤΙΜΟΙ ΛΙΘΟΙ P. Gaubert . . . > 60
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ υπό Henri Courin, καθηγητού . . . > 80	Ο ΧΡΥΣΟΣ υπό H. Mercereau . . . > 60
ΜΕΤΑΘΕΣΚΩΔΗΚΟΤΡΟΦΙΑ Πρακτική υπό Χ. Φασιάκου, γεωπόνου . . . > 80	ΤΟ ΑΛΑΣ υπό M. Arsandaux . . . > 60
ΤΟ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑ υπό A. Hébert . . . > 80	ΥΓΙΕΙΝΗ τῶν ΟΔΟΝΤΩΝ
ΚΕΡΑΜΟΠΟΙΑ καὶ Ἀγγειοπλαστική υπό Ch. Guillard, καθηγ. Χημείας . . . > 90	ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ἐπὶ πορσελάνης καὶ ξύλου . . . > 80
Ο ΗΛΙΟΣ υπό Ch. Martin . . . > 60	ΥΔΑΤΟΓΡΑΦΙΑ . . . > 80
ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΚΥΝΗΓΟΥ υπό Κίμωνος Δημακοῦλη . . . > 70	Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ . . . > 80
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ Πρακτική καὶ Θεωρητική υπό Α. Ἀνδρεοπούλου . . . > 90	Ο ΥΠΝΩΤΙΣΜΟΣ . . . > 80
ΟΙΚΙΑΚΗ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ, Ν. Σταθάτου ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ υπό Ν. Δημητριάδου . . . > 90	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΑΠΟΝΟΠΟΙΙΑ ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ . . . > 90
ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΝΤΑΙ καὶ διατηροῦνται τὰ ἐνδύματα υπό Α. Γεωργιάδου . . . > 50	ΚΡΕΦΦΑΓΙΑ καὶ ΦΥΤΟΦΑΓΙΑ . . . > 90
Η ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΙΑ ὡς νοσοκόμος καὶ φαρμακοποιὸς υπό Α. Γεωργιάδου . . . > 60	ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ . . . > 90
ΤΟ ΨΑΡΕΥΜΑ υπό Φ. Κελαράκη . . . > 90	Η ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ δέρματος καὶ τριχῶν . . . > 50
ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ υπό τῆς βαρὼνης Στάφ.— Τεύχος Α', Γέννησις—Βάπτισις κλπ. . . > 70	ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΛΑΔΙΕΡΓ. ΚΑΠΝΟΥ δρ. 1.— ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ καὶ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΑ . . . > 4.—
» Β', Γεῦματα—Ἐσπεριδές κλπ. . . > 70	ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΜΟΔΙΣΤΑΣ . . . > 1.50
» Γ', Ἐπισκέψεις κλπ. . . > 70	ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΟΔΟΝΤΟ-ΓΙΑΤΡΙΚΗΣ . . . > 2.—
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΛΛΙΟΥΡΓΙΑ Π. Σουρή . . . > 90	ΜΗΧΑΝΙΚΗ καὶ ΣΙΑΝΘΡΟΔΡΟΜΙΚΗ . . . > 2.—
Ο ΟΥΡΑΝΟΣ υπό Ch. Martin . . . > 60	ΟΙΚΙΑΚΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ . . . > 0.90
ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ » . . . > 60	ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΤΟΥ . . . > 0.60
ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ » . . . > 60	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ . . . > 4.—
ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ υπό V. Meunier . . . > 60	ΜΕΓΑΛΗ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ καὶ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ υπό Καντόρου . . . > 3.—

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟΙ ἀπὸ ὅλους τοὺς λογογράφους κατ' ἑξῆς

ΟΔΟΙ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ
εἰς 120 τόμους δεμένους, ἀξίας δραχμῶν 315 ΜΕ 10 ΔΡΑΧΜΑΣ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΦΕΞΗ

ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΦΟΡΑΣ—(Συστήματος KUNTZE)

Ο Ἕλληνας ἐν Γαλλίᾳ ἢ ἑλληνογαλλικοὶ διάλογοι . . . δρ. 0.80
Ο Ἕλληνας ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ ἢ ἑλληνοαγγλ. διάλ. » 0.80
Ο Ἕλληνας ἐν Γερμανίᾳ ἢ ἑλληνογερμανικοὶ διάλογοι . . . » 0.80
Ο Ἕλληνας ἐν Ἰταλίᾳ ἢ ἑλληνοϊταλικοὶ διάλογοι . . . » 0.80
Ο Ἕλληνας ἐν Τουρκίᾳ ἢ ἑλληνοτουρκικοὶ διάλογοι . . . » 1.—
Ο Ἕλληνας ἐν Αἰγύπτῳ ἢ ἑλληνοαἰγυπτιακοὶ διάλογοι . . . » 1.—
Ο Ἕλληνας ἐν Ρωσίᾳ ἢ ἑλληνορωσικοὶ διάλογοι . . . » 1.—
Ο Ἕλληνας ἐν Ρουμανίᾳ ἢ ἑλληνορουμανικοὶ διάλογοι . . . » 1.—
Le Français en Grèce ἢ γαλλοελληνικοὶ διάλογοι . . . » 1.—
Der Deutsche Griechenland ἢ γερμανοελλ. διάλογοι . . . » 1.—
The Englishman in Greece ἢ ἀγγλοελληνικοὶ διάλογοι . . . » 1.—
L'Italiano in Grecia ἢ ἰταλοελληνικοὶ διάλογοι . . . » 1.—

ΒΙΒΛΙΑ

ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΩΝ

Μαγικά παίγνια δρ. 1.20
Παίγνια συναναστροφῶν . . . » 1.40
Ζατρίμιον (Σκάκι) » 1.40
Χειρομαντεία καὶ χαρτομαντεία » 1.—
Ντάμα καὶ Τριώδιον . . . » 1.20
Σφαιριστήριον » 1.20

100 ΔΡ. ΒΙΒΛΙΑ ἀγοράζετε πληρώνοντες ἀνὰ 5 ΔΡ. ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΠΙΛΙΝΗ
ΔΙΔΑΡΑ
ΜΟΥΣΙΚΗ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ
ΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΑΡΙΘ.
ΗΜΕΡ.
ΤΑΙΝ. ΑΡΧ. ΔΕΥ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ
ΜΑΘΗΤΕΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΥ &
ΑΓΙΟΥ (Α.-Β.Α.Κ.Η.)
8818
19-8-2011
882.12 ΣΟΦ.

